

Шейшемби,
2025-жылдын
2-декабры

№95 (3752)

ЭРКИН-ТОО

www.erkyn-too.kg

АДИЛЕТ ЖАНА КАЛЫС ШАЙЛОО – ТУРУКТУУ ӨНҮГҮҮГӨ ӨБӨЛГӨ

ШАЙЛООДОГУ ЖАҢЫЧЫЛДЫК ЖОГОРУ БААЛАНДЫ

“Кыргызстанда өткөн Жогорку Кеңештин депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоодо техникалык жактан киргизилген жаңычылдыкты жогору бааладык” деди 1-декабрда “Ынтымак Ордодо” Президент Садыр Жапаров менен шайлоого көз салган эл аралык байкоочулар миссияларынын жетекчилери жана бир катар мамлекеттердин Борбордук шайлоо комиссияларынын төрагаларынын жолугушуусунда КМШга мүчө мамлекеттердин Парламенттер аралык ассамблеясынын кеңешинин катчылыгынын жетекчиси Дмитрий Кобицкий.

Анын айтымында, КМШ миссиясынын 71 эл аралык байкоочусу Кыргызстанда өткөн парламенттик шайлоого көз салды. Алар КМШ өлкөлөрүндө, Франция, Корея жана башка мамлекеттерде ачылган шайлоо тилкелеринде болушту.

“Бардык шайлоо тилкелери жакшы даярдалыптыр. Шайлоочуларга ыңгайлуу шарттар түзүлгөнүн байкадык. Жарандардын шайлоо укугун камсыздоо максатында аралыктан добуш берүү мүмкүнчүлүгү болгонун баса белгилеп кетким келет. Добуш берүүгө келгендердин кезеги пайда болгон жок. Бюллетень мурдагыдай чыгарылып даярдалбастан, шайлоочу каттоодон өтөрү менен 30 секунд ичинде жеринде дароо чыгарылып берилип жатты. Мындай техникалык жактан киргизилген жаңычылдыкты көрүп, ишти жогору бааладык.

Мониторингдин жыйынтыгын чыгарган баяндамабызда биз байкоочуларыбыз менен шайлоодогу ушул өзгөчөлүктөрдү белгиледик”, - деди ал.

Белгилей кетсек, Кыргызстанда 30-ноябрда өткөн Жогорку Кеңештин депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоого 58 өлкөдөн 788 эл аралык байкоочу көз салды. Алар кечээ Президент Садыр Жапаров менен жолугушуп, шайлоо процессиндеги өзгөчөлүктөр боюнча ойлорун айтышып, сунуш-пикирлери менен бөлүштү.

“Эркин-Тоо” пресс

БУЛ САНДА:

ТИМУР САРАЛАЕВ:

“ШАЙЛООДО
СТАНДАРТТУУ
ЭМЕС ЖҮРҮШТӨР
БОЛДУ”

3-БЕТТЕ

2021-ЖЫЛДЫН
БАШЫНДА
ЭНЕРГЕТИКА
ТАРМАГЫНЫН
КАРЫЗЫ 1,5 МЛРД
ДОЛЛАРДЫ ТҮЗГӨН

5-БЕТТЕ

НУРЖАН АДЫЛОВА:

“ӨСПҮРҮМДӨР
АРАСЫНДАГЫ
КЫЛМЫШТУУЛУКТУН
АЛДЫН АЛУУ –
АЛАРДЫН
КЕЛЕЧЕГИН КОРГОО

8-БЕТТЕ

ИШ ЖУМА

Эмки шайлоодо онлайн добуш берүү киргизилеби?

Эмки парламенттик шайлоодо онлайн добуш берүүнү киргизүү пландалып жатканын Президент Садыр Жапаров “Ынтымак Ордодо” Жогорку Кеңештин депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоого көз салган бир катар мамлекеттердин Борбордук шайлоо комиссияларынын төрагалары менен жолукканда билдирди. Өлкө Башчы белгилегендей, буга чейин партиялык тизмедеги 1ден 10го чейинки орундар 1 млн доллардан баштап сатылчу. Депутат болом дегендер орунду сатып алгандыктан, үгүт иштерине катышпай, эл алдына чыкпай эле мандат алышкан. “Ошондой эле “карусель” деген сөз бар эле. Адамдарды бир участоктон бирине ташып, добуш салдырышкан. Азыр ушундай жемкорлук көрүнүштөр жок кылынды. Кайталап добуш берем десе, кайсы участокто добуш бергени чыгып калат. Шайлоо мажоритардык системада өттү. Талапкерлер өздөрүнүн программаларын элге тааныштырышты. Биз кийинки шайлоолордо онлайн түрдө добуш берүүнү киргизүүнү пландап жатабыз. Мында шайлоочулардын катышуусу 80%га чейин жетиши мүмкүн. Бул ыкманы президенттик шайлоого

колдонууга жетишпей калабыз. Эмки парламенттик шайлоодо онлайн добуш берүү ыкмасын киргизүүнү пландап жатабыз” – деди Мамлекет Башчысы. “Ошондой эле өнөктөштөрдүн өлкөдө жүрүп жаткан реалдуу процесстерди өз көзү менен көрүп, аларга объективдүү баа бергени абдан маанилүү экенин Президент Садыр Жапаров мөөнөтүнөн мурда шайлоого көз салган эл аралык байкоочулар миссияларынын жетекчилери менен жолукканда билдирип, болуп өткөн парламент депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоого байкоо жүргүзүү үчүн дүйнөнүн 58 өлкөсүнөн 788 эл аралык байкоочу келгенин баса белгиледи. “Сиздердин ачык-айкын, калыс баа берүүңүздөр менен сунуштарыңыздар бизге балким, байкалбай калышы мүмкүн болгон кемчиликтерди көрүүгө жана демократия институттарын мындан ары да бекемдөө боюнча кийинки кадамдарыбызды так аныктап алууга жардам берет деп ишенем. Өнөктөштөрүбүз өлкөбүздө жүрүп жаткан реалдуу процесстерди өз көзү менен көрүп, аларга объективдүү баа беришкендиги биз үчүн абдан маанилүү” – деди Президент Садыр Жапаров.

“Эл өкүлдөрү менен иш алып барууга даярбыз”

Министрлер Кабинетинин Төрагасы Адылбек Касымалиев Улуттук каналга берген маегинде: “Биз 2030-жылга чейин Кыргызстандын экономикалык өнүгүү багыттарын аныктап алдык. Аны ишке ашыруу иш-чаралар планын Жогорку Кеңештин жаңы келген депутаттары менен биргеликте карап, жыл сайын декабрга чейин өкмөттүн негизги каржылык документи – бюджет маселелери каралат. Жаңы парламент менен кийинки жылдын бюджетин, бюджеттеги өзгөрүүлөрдү, былтыркы жылдын отчетун, андан башка керектүү мыйзам долбоорлорун чогуу караганга, ишкерлерге ыңгайлуу шарттарды түзүү боюнча мыйзамдарды кабыл алуу багытында иштешүүгө даярбыз” – деген пикирин билдирди. Мындан сырткары, МинКабын Төрагасы эл өкүлдөрүн шайлоо толук автоматташтырылган системада жогорку деңгээлде өткөнүн баса белгиледи.

Жаңы дайындоолор

Кечээ Президент Садыр Жапаров кол койгон Жарлыкка ылайык, бир катар жетекчилер кызматынан бошотулуп, жаңы жетекчилер дайындалды.

Койчиев Арслан Капайович мурда ээлеген кызмат ордуна бошотулуп, Кыргыз Республикасынын Мамлекеттик катчысы болуп дайындалды. Ал эми Иманкулов Марат Муканович мындан ары Кыргыз Республикасынын Президентинин кеңешчиси кызматын аркалайт.

Ошондой эле Жарлыктын негизинде Кыргыз Республикасынын Коопсуздук кеңешинин катчысы Бекболотов Бактыбек Асанкалиевич, Кыргыз Республикасынын Президентинин Чүй облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлү Джумагазиев Канат Сагындович, Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министри Чечейбаев Эркин Маратович ээлеген кызматынан бошотулду.

Мыкты стартаптарга 1 млн сом

Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлигинин “40 райондон 40 демилге” долбоорунун финалдык иш-чарасы өттү. Анда өлкө аймактарында иштелип чыккан инновациялык идеялар жана стартап-долбоорлор сунушталды. Жыйынтыктоочу иш-чарага Министрлер Кабинетинин Төрагасынын орун басары – аймактарда иштелип чыккан инновациялык демилгелерди жана стартаптарды тандоо боюнча ведомстволор аралык комиссиянын төрагасы Эдил Байсалов, Илим министринин орун басары Кемел Садыков, ведомстволор аралык комиссиянын мүчөлөрү катышты. Иш-чаранын жүрүшүндө мыкты деп табылган 8 демилгечи аныкталып, аларга тастыкталган сертификаттар тапшырылды. Сыйлыктарды тапшырууда министрдин орун басары Кемел Садыков долбоордун максаты аймактардагы инновациялык демилгелерди колдоо жана өнүктүрүүгө багытталганын билдирди. 2025-жылдагы тандоого өлкөнүн бардык аймактарынан 209 өтүнмө түшкөн. Алардын ичинен өндүрүш, тейлөө, айыл чарба, билим берүү, IT, туризм жана чийки заттарды кайра иштетүү тармактары боюнча 30 долбоор алдын ала тандалып алынган. Эдил Байсалов мындай аракеттер келечекте өлкөбүздүн өнүгүшүнө оң таасирин тийгизерин белгилеп, катышуучуларга ийгиликтерди каалады.

Төрөбаев Ташкенттеги форумга катышты

Министрлер Кабинетинин Төрагасынын орун басары — Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министри Бакыт Төрөбаев Өзбекстандын Ташкент шаарында “Борбор Азия – Европа биримдиги” үчүнчү экономикалык форумуна катышты. Форумда сөз сүйлөгөн МинКаб Төрагасынын орун басары Бакыт Төрөбаев экономика, жашыл энергетика, транспорт, маанилүү кен байлыктар сыяктуу бир катар тармактарда аймактар аралык кызматташууну чыңдоонун жана өз ара аракеттенүүнү улантуунун маанилүүлүгүн белгиледи. Аталган форумдун алкагында Бакыт Төрөбаев Евробиримдиктин эл аралык өнөктөштүк боюнча комиссары Йозеф Сикела менен жолукту. Жолугушуунун жүрүшүндө Кыргызстан менен Европа биримдигинин ортосундагы учурдагы кызматташтыгы сүйлөшүлдү. Анда Төрөбаев Кыргызстанда олуттуу долбоорлорду ишке ашырууда Европа Биримдиги жана Европа институттары тарабынан көрсөтүлүп жаткан колдоону жогору баалады.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

ЖКга КИМДЕР КЕЛЕТ?

БИЙЛИК ТАРАБЫНАН ШАЙЛОО АДИЛЕТ ЖАНА КАЛЫС ӨТКӨРҮЛДҮ

30-ноябрга белгиленген парламенттик шайлоо эч кандай башаламандыгы жок тынч, мыйзам алкагында өттү. Калк арасында эч бир нааразычылык болгон жок. Анткени, бийлик тарабынан шайлоо калыс, таза, адилет өткөрүлдү. Буга чейин боло келгендей бурмалоолор, же сүрөмөйлөр таптакыр жок болду. Мисалы, Акаев “Алга Кыргызстанды”, Бакиев “Ак Жолду”, Атамбаев СДПКны, Жээнбеков “Биримдик” менен “Мекеним Кыргызстанды” сүрөгөндөй жоруктар кайталанган жок. Баарына бирдей шарт түзүлдү.

Ооба, шартты түзүп берет деген ушунчалык эле болсо керек. “Бул биздин киши” дегендей ишарат кылбай, бир дагы талапкерге тартпай, тандоону элдин өзүнө койдү. Мунун өзү чоң эрдик. Буга саясий эрк керек. Президент Садыр Жапаров башында турган бийлик аны жасады, терең ыраазычылык билдирип коюшубуз зарыл. Таза шайлоо өткөрөбүз деген убадасын аткарышты. Албетте, шайлоодо катышкандын баары жеңишти камсыздап, тегиз мандатка жетпейт. Калктын колдоосуна арзып уткандар жана утулгандар болот. Уткандар кубанышса, утулгандар ыза болушат. Айрымдары жеңилгенин мойнуна албай ызаланып, өйдө-ылдый сүйлөшү мүмкүн. Алына ченебей катышып алып, анан кеткен чыгымга ичи күйгөндөр да сөзсүз болот, бул эми нормалдуу эле көрүнүш. Андайларга түшүнүп коюшубуз шарт.

Калк арасында айрым талапкерлер “жеңичинен” шайлоочулардын добушун сатып алганы боюнча дагы сөздөр болуп жатат, муну эми ар бир жаранга байланыштуу маселе десек жаңылышпайбыз. Президент шайлоо дайындалган күндөн тарта какшап айтып, дагы улам кайталап жатты.

“Биз, бийлик тарап, таза шайлоо өткөргөнгө толук шарттарды түзүп бердик. Эми сиздер таза шайлап үйрөнүңүздөр. Добушунуңдарды сатпаңыздар. “Добуш сатып алам” деп келген талапкерлерди эл арасына алып чыгып, катуу уяткарыңыздар. Экинчи “добуш сатып алам” деп келбегидей кылыңыздар. Добушуңарды сатып алган депутат эзели силер үчүн же мамлекет үчүн иштебейт. Шайлоого короткон акчасын толуктайм деп беш жыл бою өзү үчүн иштейт. Добушуңарды сатсаңыздар, 5 жыл бою ал депутатты округдан көрбөйсүздөр” деген Садыр Жапаров.

Айтор, бийлик бул маселеде колунан келишинче аракет кылып, кайрылууларды жасап, атургай айрымдарын үгүт жүрүп жаткан маалда кармады. Атап айтсак, эки талапкер Лира Акунова менен Гүлназ Халилова добуш сатып алууга шектелип, кылмыш иши козголду. Анан Борбордук шайлоо комиссиясы кылмыш жоопкерчилигине тартууга макулдук берди. Кыскасы, бийлик ар биринин артынан сая түшүп, кармаганынын жазасын бергенге болгон күчүн жумшады, колунан келгенин кылды. Тилекке каршы, добуш сатуу деген 30 жылда аң-сезимге кыттай уюган экен, биротоло талкалап түшө алган жок. Ачыгын айтып коюш керек, шүмшүңдөп жүргөндөр дагы деле тымызын ишин жасады окшойт, анын натыйжасында бир топ аймакта акчалуулар өтүп кеткенин айтышууда. Коомдун деңгээли дагы деле 2-3 миң сомдун тегерегинен көтөрүлө элек экен. Бул жагы өтө өкүнүчтүү болду.

Албетте, кандай болгон күндө дагы элдин тандоосуна макул болбой коюуга мүмкүн эмес. Бирок, бир нерсени эстен чыгарбайлы, эртең өзүбүз шайлаган депутат элдин көйгөйүн чечпей же мамлекеттин тагдырына байланышкан маселелерде башын кумга тыгып отуруп берсе, күнөөнү өзүбүздөн гана издешибиз керек. Анткени, бийлик татыктуу талапкерди тандоого толук

шартты түзүп, таза, калыс шайлоону камсыздап берди. Мындай адилет шайлоону буга чейинки бир дагы бийлик өткөрө алган эмес. Чындап эле аналогиясы жок система, жаңы модель менен өткөрүлдү. Шайлоочу каалаган жеринде туруп, өзү катталган округдагы талапкерге добуш берүү мүмкүнчүлүгү түзүлдү.

Шайлоонун өзүнө келсек, шайлоочулардын катышуусу 1 млн 584 миңден ашык адамды түзүп, болжол менен 37%га жетти. Региондор боюнча айтсак, Чүй облусунда жалпы 34,5%, Талас облусунда 37%, Ош облусунда 36,5%, Нарын облусунда 37%, Жалал-Абад облусунда 34,8%, Баткен облусунда 36%, Ысык-Көл облусунда 33,2% добуш берди. Ал эми чет өлкөлөрдө 25,5 миңге жакын кыргызстандык добуш берди. Ички иштер министрлиги шайлоо тынч өткөнүн, одоно мыйзам бузуулар катталбаганын билдирди.

Эл аралык байкоочулар дагы шайлоо ачык-айкын өткөнүн белгилешүүдө. КМШнын байкоочулар миссиясынын башчысы, КМШнын башкы катчысынын биринчи орун басары Игорь Петришенко Жогорку Кеңештин депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоо ачык, атаандаштык шартында жана улуттук мыйзамдарга ылайык өткөнүн билдирди. Ошондой эле ТүркПАнын байкоочу миссиясынын делегациясынын жетекчиси, Казакстан Мажилисинин депутаты Абзал Куспан Кыргызстандагы шайлоо ачык-айкын жана жогорку деңгээлде уюштурулганын белгилеп, мындан үлгү алууга болорун билдирди.

Жогорку Кеңештин экс-спикери Зайнидин КУРМАНОВ:

– Канча эскерткенге карабай, дагы деле добуш сатып алуу учурлары катталып, кылмыш иштери козголгону айтылды. Мындан ары алдыда шайлоо мыйзамдарын бузгандарга көрүлчү чараларды дагы катаалдаштырыш керек деп эсептейм. Эми башка шайлоолорго чейин ойго келбей тургандай кылып, мыйзамдарды өзгөртүш керек. Айып пул, эскертүү менен эмес, жазаны күчөтүү зарыл.

Коомдук ишмер Артур МЕДЕТБЕКОВ:

– Бул жолку шайлоону таза өткөрүүгө бардык ыкмалар колдонулду. Бирок тилекке каршы, үйрөнгөн адат калабы дегендей, добуш сатып алууга умтулгандар, дагы башка ыкмаларды колдонуп жаткан талапкерлер кездешүүдө. Негизинен мурдагы шайлоого караганда бул шайлоодо унаа менен элди ташыбай, урнага бюллетендер ташталбай, жогорку деңгээлде, тазараак өтүү десек болот. Канткен менен мамлекетибизде таза шайлоо өткөргөнгө умтулуу бар.

Кылычбек КУДАЙБЕРГЕНОВ

“ЭГЕМЕНДҮҮ ӨЛКӨНҮН ТАРЫХЫНДАГЫ ЭҢ ТАЗА ШАЙЛОО”

КҮНДҮН СОБОЛУ

Ошентип, “той болот, тойдун эртеси да болот” – деген акылман элибиздин баалуулугу бүгүн актуалдуу болуп, көпчүлүктүн бүйүрүн кызыткан парламенттик жарыш жыйынтыкталды. Бул жолку аламан жарыштын жүрүшү кандай өзгөчөлүктөр менен жыйынтыкталды? Элибиз шайлоонун өтүшү менен анын жыйынтыгына нааразы эмеспи? Мандат бактысына ээ болчу талапкерлер ийгиликке эмнеден улам жетишишти? Дегеле соңку шайлоо эгемен өлкөбүздүн тарыхында кайсы өзгөчөлүк менен калмай болду? Биз бул сапар дал ушундай соболдорубузга жооп издедик.

Жогорку Кеңештин мурдагы төрагасынын орун басары Кубанычбек ИСАБЕКОВ:

“БИЗДИКИНДЕЙ ШАЙЛОО КОҢШУ МАМЛЕКЕТТЕРДЕ ДА БОЛГОН ЭМЕС”

– Эгемендүү өлкөбүздүн тарыхында Кыргызстандагы бийлик алмашуулардын бардыгы дал ушул Жогорку Кеңешке болгон адилетсиз шайлоолордун айынан келип чыккан. Бул жолку Жогорку Кеңешке кезексиз өткөрүлгөн шайлоо таза, ачык-айкын өткөрүлдү десек болот. Алтургай чет өлкөлөрдө, ошол эле Орусиядан дагы көптөгөн мекендештерибиз шайлоо жараянына кайдыгер карашпай, катышканынан кабардар болдум. Элибиз бул сапар чоң мүмкүнчүлүк алып, кимди каалашса ошону шайлашты. Албетте, кыргыздын канына сиңген жердешчилик, тууганчылык өңдүү факторлор азыр деле бар экенин көрдүк. Аламан жарышка катышкан ар бир талапкер өтсө да, өтпөсө да мамлекеттин казынасына 300 миң сомдон төлөп беришкени туура болду. Буга чейин шайлоо жараянына коротулган чыгымдар мамлекеттин эсебинен төлөнүп келсе, бул сапар талапкерлердин өз эсебинен төлөнүшү бул шайлоодогу эң негизги өзгөчөлүк болду деп эсептейм. Эң негизгиси шайлоо тынч маанайда, майда-барат мыйзамсыз көрүнүштөрдү эсепке албаганда жалпы-жонунан мыйзам чегинде өттү. Мурдагыдай чыр-чатактар менен коштолгон жок. Кимдир бирөө мажбурлап, тигил же бул талапкерди шайлаткан жок. Анан калса бул шайлоодо автоматташтырылган техникалык мүмкүнчүлүктөр түзүлдү. Мындай көрүнүш жеке эле Кыргызстандын тарыхында эмес, коңшу мамлекеттердин тарыхында да болгон эмес. Дагы кошумча, жалаң гана татыктуулар өттү дегенден алысмын. Тажрыйбалуу саясатчылар менен күчтүү юристтердин курамы аз болуп калды. Дагы айтам, бул жарышта күчкө салмай, мажбурлоо деген жаман адат болгон жок. Мунун өзү чоң жетишкендик деп эсептейм.

Жарандык активист Тимур САРАЛАЕВ:

“ШАЙЛООНУН ЖЫЙЫНТЫГЫНА ЫНАНЫШ КЕРЕК”

– Бул сапар бийлик шайлоону таза, калыс уюштуруп берди. Эгемен өлкөбүздүн буга чейинки эски режимдериндеги Акаев “Алга Кыргызстанды”, Бакиев “Ак Жолду”, Атамбаев КСДПны, Жээнбеков “Биримдикти”, “Мекеним Кыргызстанды” сүрөгөндөй жорук кайталанган жок. Тескерисинче бийлик тарабынан “мамлекеттик кызматкерлер шайлоого аралашып, кимдир бирөө үчүн чуркабагыла” деген орчундуу талап коюлду жана ал катуу көзөмөлдөндү. Ал эми округдардагы эл кимди шайлап алды? Бул жагы шайлоочулардын өз тандоосу болду. Менин байкаганым, шайлоодон кийин бир дагы талапкер “бийлик шайлоону туура эмес өткөрдү” деп айтып чыкпады, демек, дооматтар дагы жок. Анан калса бул жолку шайлоонун жыйынтыгында стандарттуу эмес жүрүштөр болду. Маселен, токтогулдук Эрулан Кокулов Ысык-Көлдүн түштүк жээгине барып, шайлоодон утуп алды. Аксылык кадимки Медер Алиев Сокулуктан келип, атаандаштарын тап-таза утуп алды. Бул –

элдин трайбалисттик түшүнүктөрдөн алыстап баратканынын белгиси. Ошол эле Ошто олигарх Нурбек Алимбеков мурда саясатта таанымал эмес, министрдин орун басары болуп жүргөн талапкерге “кызылдай эле” утулуп калды. Бул жарыштагы дагы бир өзгөчөлүк, Сейд Атамбаев дагы мандат алды. Мурунку заманда, тагыраагы, Атамбаевдин мезгили болгондо Жапаровдун, Ташиевдин же бир оппозиционердин баласы мандат алмак түгүл, жашоосуна тынчтык беришмек эмес. Бул жолку шайлоодо мурдатан системдүү иштеп келген саясатчылар жана жаңы ыкманы колдонгон, ар бир шайлоочуга чейин жетип сүйлөшкөн жаштар утуп келди.

Милициянын отставкадагы полковниги Алмаз МУРСАЕВ:

“БААРЫБЫЗ ҮЧҮН КЫЗЫКТУУ ЖАРЫШ БОЛДУ...”

– Туура, ар бир иштин эртеси бар дегендей, бул шайлоо чынында баарыбыз үчүн кызыктуу аламан жарыш болду. Себеби, өткөн чакырылыштын дээрлик 85-90% депутаты бул шайлоо өнөктүгүнө өзүлөрүнүн талапкерлигин кайрадан эле коюшту. Кызыгы, анда эмнеге өздөрүн таркатуу процессине барышты? Болуп өткөн шайлоонун жыйынтыгы менимче 50-60% чоң жарышка чейин эле чечилгендей таасир калтырды. Аныгында шайлоонун жыйынтыгына элдин деле иши жок сыяктуу сезилди. Бул жолку өнөктүккө шайлоого катышууга укуктуу калктын 30-35%ы гана келгенсиди. Жалпысынан алганда калктын көпчүлүгү шайлоонун жыйынтыгына нааразычылыгын билдирбейт. Ал эми айрым талапкерлердин кандай ийгилик менен мандатка жетишкенин көрдүк. Баягы эле жердешчилик, тууганчылык, өң-тааныштык, акча, байлык жагынан шайлоого көмөк, жардам болгону көрүнүп эле калды. Албетте, баары деп бир беткей айтыштан алысмын. Бирок, андай көрүнүштөр болгонун кайда катабыз? Бул шайлоодогу гендерлик саясат боюнча 2+1 модулу көп суроо жаратчудай. Маселен, кээ бир шайлоо округунан 3-8% менен өтүп кеткен айымдар болду. Ошол эле убакта кээ бир шайлоо округдарында 10-15%дан жогору добуш, элдин ишеничин алган талапкерлер парламентке өтө албай калышты. Ал эми бул шайлоо кандай өзгөчөлүк менен тарыхта калаарын келечек көрсөтөт.

Коомдук ишмер Кубат Болотканов:

“ӨЗ КАТTOOСУ БОЮНЧА ДОБУШ БЕРЧҮ ЖАКШЫ ШАРТ ТҮЗҮЛДҮ”

– Бул шайлоодо шайлоочу кайда жүрбөсүн өз каттоосу боюнча добуш бере ала турган шарт түзүлгөнү жакшы болду. Ал эми жакпаган жагы партиялык система менен эмес, азыркыдай 30 округ, эки эркек, бир аял деген тартип жаккан жок. Дүйнөдө партиялык системадан мыкты жолду эч бир өлкө сунуштай элек. Менимче, келечекте кайра эле партиялык системага кайтабыз деп ойлойм. Ал эми эки эркек, бир аял деген да болбогон жорук. Аялдар менен эркектер тең укуктуу деп эсептей турган болсок, анда азыркы нормалардан кайтышыбыз керек. Экинчиден, элибиздин добушун сатам деген каалоосу калбаптыр. Менимче, муун алмашпаса, бул нерсе калбай окшойт. Айрымдары кармалып да жатты окшойт.

Калыгул БЕЙШЕКЕЕВ

- Төлөнбек мырза, ушул күндөрдө кезектеги Курултайга даярдыктар кызуу жүрүп жатат. Сиз да делегат болуп шайланыпсыз. Мурда катышкан жайыңыз да бар экен. Жыйындын активдүү мүчөсү катары анын берген натыйжаларына канааттанасызбы?

- Курултай өзүн институт катары бекемдеди деп айтсак болот. Резолюциянын негизинде ири иш пландар түзүлүп жатат. Бирок, чечимдердин укуктук күчү кеңеш берүү мүнөзүндө эле болгондуктан, алардын аткарылуусу мамлекеттик органдардын эркиндигине коюлууда. Менде аткаруу бийлиги ар бир кайрылууларды кароодо деген ишеним бар. Айрым министрликтер Курултайдан кийин аткарылган иштери тууралуу отчет берип жатканын билем. Негизи ар бир жыйында сөзсүз бир иш аткарылып келүүдө. I Курултайда делегаттар Курултайды Конституциялык мыйзам менен бекемдөөнү сунуштаган. 2023-жылы мыйзам кабыл алынды. Ал мыйзам Курултайдын иштөө тартибин так аныктап берген. II Курултайда болсо 3200дөй пункттан турган иш план түзүлгөн. Берилген сунуштардын 360ы аткарылган. Кийинки Курултайга чейин калган сунуштар аткарылып жатканы тууралуу маалыматтар берилген. III Курултайда болсо 700дөй делегат келип, 2000ден ашык кайрылуу түшкөн. Анда айыл чарбасы, ишкерликтеги колдоо жана агро өнөр-жай боюнча маселелер көп көтөрүлгөн. Мугалимдердин, дарыгерлердин айлыктары тууралуу сунуштар каралган. Азыр III Курултайда түшкөн сунуштардын көбү аткаруу процессинде экендигин айтып коюшум керек. Эми IV Курултайда өткөн жылда берилген сунуштардын аткарылуусу

Төлөнбек АБДЫРОВ, экономика илимдеринин доктору, профессор, Курултайдын делегаты:

“ЭЛДИН ҮНҮН ПРЕЗИДЕНТКЕ ЖЕТКИРҮҮДӨ КУРУЛТАЙ ЭҢ СОНУН ФОРМАТ”

боюнча отчет сөзсүз берилет. Сиз, Курултайдын берген жыйынтыктарына канааттанасызбы деп сурап жатасыз. Жакшы натыйжа болушу үчүн дагы убакыт керек. Курултайда айтылган сунуштар, талаптар дароо эле аткарылып кетпейт. Маселелер акырындык менен чечилет деген ойдун. Элдин үнүн дароо Президентке жеткирүүдө Курултай эң сонун формат. Мен, эгер бул жыйын болбосо эмне болмок деген суроонун үстүндө ойлонуп көрдүм. Эгер Курултай ишке кирбегенде элдин үнү Президентке толук жетпей, кандайдыр бир

чыңалуулар келип чыкмак. Азыр болсо делегаттар Мамлекет Башчысына каалаган оюн түз, ачык айта алат.

- **Жыйынды жакшыртуу боюнча кандай сунуштарыңыз бар?**

- Канча Курултай болсо ошонун баарында майда маселелер да айтылып келди да. Бул убакытты алат. Көчө шыпырылбай калганы, арыктардын казылбаганы да айтыла берчү. Азыр ушундай нерселерге чек койсок дейт элем. Жергиликтүү бийлик жана мамлекет бул маселелерди өзү акырындык менен чечип келе жатат.

Мен экономика тууралуу көбүрөөк сөз кылууну каалайм. Өндүрүш жагына кандай жардам бере алабыз деген суроонун үстүндө иштөө керек болуп жатат. Мен ушул IV Курултайга да делегат болуп келе жатам. Сөзсүз экономикалык маселелерди козгойм. 30 жыл өткөндөн кийин өлкө кайсы тармак менен алдыга кетет деген суроолордун үстүндө маселе козгойм. Анан да жашоонун сапаты боюнча шарттардын түзүлүшү тууралуу ойлорумду айтам.

- **Делегаттарды шайлоо системасына көз карашыңыз**

кандай? Айрымдар тандоодо мүчүлүштүктөр кетип жатат деп айтышууда.

- Делегаттарды шайлоо системасы калыптанып бара жатат. Өтө активдүү жарандар шайланышкандыгын байкап жүрөм. Быйыл мен Ленин районунан шайландым. Чындыгын айтсам калыс өттү. Шайлоого, тандоого эч ким киришкен жок. Нааразы болгондор Курултайга бара албай калгандардын арасынан чыгат. Эл азыр баарына өзү тараза. Эч кандай кийлигишүүсү жок тандоо жүргүзө алат.

Жазгүл КЕНЖЕТАЕВА

АЙДООЧУЛУК КҮБӨЛҮКТҮ ҮЙДӨН АЛМАШТЫРЫҢЫЗ

Айдоочулук күбөлүктү алмаштыруунун жаңы онлайн форматы ишке киргизилгенин Президенттин Иш башкармалыгына караштуу Транспорт каражаттарын жана айдоочулук курамды каттоо боюнча мамлекеттик борборунан билдирди. Маалыматка ылайык, эми айдоочулук күбөлүктү жарандар “Түндүк” мобилдик тиркемеси аркылуу алмаштыруу мүмкүнчүлүгүнө ээ болду. Бул санариптик кызмат жарандардын убактысын үнөмдөп, мамлекеттик кызматтарды көрсөтүү процессин дагы да ыңгайлуу жана жеткиликтүү кылат. Кызматты пайдаланууда алгач, “Түндүк” тиркемесин ачыңыз. (Онлайн алмаштыруу үчүн тиркемеге 083-формадагы медициналык маалымат алдын ала жүктөлгөн болушу керек. Маалыматсыз өтүнмө кабыл алынбайт). Анан “Кызматтар” бөлүмүнө кириңиз да “Автотранспорт жана вождение” бөлүмүн тандаңыз. “Айдоочулук күбөлүгүн алмаштырууга өтүнмө берүү” кызматын тандап, өтүнмө жөнөтүңүз. Тиркемеден жеке маалыматтарды тактап чыгып, “андан ары” баскычын басыңыз. Айдоочулук күбөлүктү

берүүчү уюмду тандап, колдонуу максатын белгилеңиз (алмаштыруу, жоготуу ж.б.). Баары бүткөндө жеткирүү ыкмасын тандап, курьердик жеткирүү менен же даяр күбөлүктү өзүңүз барып алсаңыз болот. Баса, тиркеме аркылуу сүрөткө түшкөндө камерага түз карап, бетке жана кийимдерге көлөкө түшүрбөшүңүз керек. Бардык төлөмдөр QR-код аркылуу аткарылат, аны каалаган төлөм колдонмосу аркылуу аткарасыңыз болот.

Жыйынтыгында 2–3 иш күнү ичинде жаңы айдоочулук күбөлүк даярдалат. Документти алууда эски айдоочулук күбөлүктү тапшырып беришиңиз зарыл.

1430 ЧАКЫРЫМ ЖОЛ АСФАЛЬТТАЛДЫ

Быйыл рекорддук көрсөткүч катталып, ноябрь айына карата өлкө аймагында 1430 чакырым жолго асфальт төшөлдү. Ошентип, Транспорт жана коммуникациялар министрлиги тарабынан быйылкы жылга коюлган план ашыгы менен аткарылып, азыркы тапта да аба ырайынын шарттарына жараша жол куруу иштери уланууда. Белгилей кетсек, өлкө жетекчилигинин колдоосу менен стратегиялык, мамлекеттик жана жергиликтүү маанидеги жолдорду, эл аралык коридорлорду оңдоого өзгөчө көңүл бөлүнүп, алардын дээрлик 80%ы мамлекеттик бюджеттин эсебинен каржыланып жатат. Алсак, 2021-жылы өлкө аймагында 175, 2022-жылы 488, ал эми 2023-жылы 673 чакырым жолго асфальт төшөлгөн болсо, былтыр бул көрсөткүч 802 километрди түзгөн.

ТУРАК ЖАЙЫҢЫЗДЫ КАМСЫЗДАНДЫРЫҢЫЗ

“Мамлекеттик камсыздандыруу уюму” үйдү милдеттүү жана ыктыярдуу камсыздандыруунун тарифтери, шарттары жана тартиби тууралуу билдирди. Маалым болгондой, милдеттүү камсыздандырууну алуу үчүн турак жайдын техникалык паспорту менен менчик ээсинин паспорту талап кылынат. Анда эки тариф каралган. Айыл жериндеги турак жай үчүн – 612 сом, шаарлардагы турак жай үчүн – 1 224 сом. Ал эми ыктыярдуу камсыздандыруу турак жайды гана эмес, коммерциялык объекттерди да камтышы мүмкүн. Белгилей кетсек, милдеттүү камсыздандыруу өрт, бардык табигый кырсыктар, өрттү өчүрүүдөн кийинки суунун кирүүсүнөн келип чыккан чыгымдарды төлөп берет. Ошол эле маалда камсыздоо коргоосуна кирген жана кирбеген табигый кырсыктардын тизмеси бар. Мисалы, жер титирөөдөн келип чыккан зыяндардын төлөмү алты баллдан жогору болгон учурда гана төлөнөт. Бардык учурларда чыгымдардын көз карандысыз баасы чыгарылат. Эгер зыян турак жай ээси тарабынан келтирилген болсо (адам фактору), камсыздандыруу төлөмдөрү каралбайт.

“Эркин-Тоо” пресс

БҮГҮНКҮ ТҮЙШҮК

Электр энергиясына сарамжалдуу бололу

Быйылкы кыш энергетика тармагындагы эң оор жылдардан болору коомчулукта талкууга алынууда. Анткени, Токтогул ГЭСиндеги суу былтыркыга салыштырмалуу бир кыйла төмөн. Өткөн жылы 12,4 миллиард куб метр суу топтолсо, аба ырайына байланыштуу быйыл андан 1,6 миллиард куб метрге аз жыйналды. Демек, келе жаткан кышта энергияга тартыштык жаралып, сырттан сатып алууга туура келет. Мындай жагдай-шартта биз түзүлгөн абалды түшүнүү менен кабыл алып, ар бирибиз электр энергиясын колдонууда сарамжалдуу болушубуз зарыл.

Баарыбыз билгендей, энергетикага болгон муктаждык бүгүн жарала калган жок. Бул 30 жылдык башаламан башкаруунун “жемиши” десек жаңылышпайбыз. Анткени, акыйнек айтышкан 30 жылда бир дагы ГЭС салынган эмес. Ошол 30 жылдын ичинде бийликке келген билермандар жок дегенде жыл сайын кубаттуулугу 30 мВт болгон бирден чакан ГЭС куруп турганда, кышкысын мынчалык каатчылык болмок эмес. Элдик толкундоо менен Садыр Жапаров бийликке келген 2020-жылы кышкысын 3 млрд кВт саат электр энергиясына тартыштык бар болчу. Жыл сайын ондогон чакан ГЭСтер курулса дагы жогорудагы тартыштыкты жаба албай

келе жатабыз. Себеби, жыл сайын жүздөгөн социалдык, өндүрүштүк жана инфраструктуралык объектилер салынууда. Мисалы, 2021-жылы 109 объект, 2023-жылы 210 объект, 2024-жылы 362 объект курулган. Ошого катар калктын саны дагы өсүп, жаңы турак жайлар салынды. Ипотека багытында эле беш жылда 10 800 үй-бүлө үй менен камсыз болду. Мунун баарына энергия сарпталып, тартыштыкты жаратууда. Мындайча айтканда, кууп жеталбай келе жатабыз.

Кудайга шүгүр дешибиз керек, акыркы жылдары башка багыттар менен бирге энергетика тармагында дагы бир топ секирик жасадык. Ири ГЭСтер менен катар чакан ГЭСтерди куруу колго алынып, алар бир чекеден ишке киргизилүүдө. Бытыр Жалал-Абад облусунун Токтогул районундагы “Кайнама” ГЭСи, “Көк-Арт” чакан ГЭСи, “Бала-Саруу” ГЭСи, “Ысык-Ата” чакан ГЭСи ишке берилген. Жалпысынан былтыркы жылы 8 чакан ГЭС ишке киргизилди. Быйыл 18 ГЭСи ишке берүү пландалган. Жыл башынан бери Кыргызстанда 5 чакан ГЭС ишке берилди. ГЭСтердин жалпы кубаттуулугу 41,29 мВтты түзөт. Атап айтсак, Аксы ГЭСи - 4,75 мВт, Боз-Учук ГЭСи - 5,54 мВт, Койсуу ГЭСи - 9 мВт, Ысык-Ата-2 ГЭСи - 4 мВт, Кара-Көл ГЭСи - 18 мВт. Жылдын аягына чейин жалпы кубаттуулугу 3,93 мВтты түзгөн дагы 4 чакан ГЭС ишке берилгени турат.

Мындан тышкары, азыркы учурда өлкө боюнча кубаттуулугу 1,95 МВтты түзгөн Күн электр станциясы иштеп жатат. Ошондой эле жалпы кубаттуулугу 3150 мВтты түзгөн 5 Күн электр станциясын жана 1 шамал электр станциясын куруу боюнча компаниялар менен инвестициялык макулдашууларга кол коюлду.

Жакында жакшы саамалык орун алып, Кара-Көл ГЭСи ишке кирди. Кара-Көл ГЭСинин курулушу – өлкөбүздүн энергетикалык коопсуздугун камсыз кылуу, аймакка туруктуу жана үзгүлтүксүз электр энергиясын жеткирүү, ошондой эле улуттук экономикабызды чыңдоо максатында ишке ашырылып жаткан комплекстүү иш-чаралардын алкагындагы чоң жетишкендиктердин бири болду. Эсиңиздерде болсо керек, 2023-жылы Энергетика министрлиги инвестициялык макулдашууну сунуштап, аны Министрлер Кабинети жактырып, бекитип берген эле. Анын алкагында ошол эле жылдын сентябрь айында аталган ГЭСтин курулушу башталган. Макулдашууга ылайык, Кара-Көл ГЭСинин курулушу 2026-жылдын биринчи кварталында бүтмөк. Натыйжада курулуш иштери графиктен 5 айга эрте бүткөрүлдү. Курулуш иштерин толугу менен ата-мекендик компания жүргүзүп, улуттук ресурстарга таянып, ийгиликтүү жыйынтыкка жетишти. Эң башкысы, бул ГЭСтин курулушу менен аймактагы энергетикалык

коопсуздук бекемделе баштады десек болот. Кара-Суу дарыясына курулган бул ГЭС заманбап технологиялык талаптарга жооп берген гидроэнергетикалык жабдуулар менен жабдылды.

Мамлекет Башчысы Садыр Жапаров Кара-Көл ГЭСинин ачылышында сөз сүйлөп, 2,5 жылдан кийин кышкысын электр энергияны импорт кылбай каларыбызды белгиледи.

“Алдыда тарыхый мааниге ээ болгон Камбар-Ата-1 ГЭСинин курулушу жүрүп жатат. Бул кылым курулушун – улуттук масштабдагы долбоорду ишке ашырууда эл аралык каржы уюмдары биз менен кызматташууга даяр. Учурда биз Камбар-Ата-1 ГЭСин курууда бардык күч-аракетибизди жумшап жатабыз. Азыр даярдык иштери: жолдорду куруу, көпүрө салуу, электр кубатын жеткирүү, курулуш шаарчасын куруу жана башка иштер жүрүп жатат. Буюрса, бул долбоордун ишке ашуусу менен өлкөбүздүн энергетикалык коопсуздугу түп-тамырынан өзгөрөт. Биз энергияны импорт кылган өлкөдөн кетип, экспорт кылган мамлекетке айланабыз. Мындан сырткары, азыр ушул тапта өлкөбүздүн бардык аймактарында салынып жаткан 40ка жакын ГЭС жана Кара-Кечеге жаңы курулуп баштаган ЖЭБ бүтүп ишке берилсе, биз кышкысын импорт албай, өзүбүздөн өндүрүлгөн электр энергия өзүбүзгө толук жетип калат. Кудай буюрса, 2,5 жылдан кийин кышкысын электр энергияны импорт кылбай калабыз” деди Президент.

Акыркы жылдары “жашыл энергетиканы” өнүктүрүүгө өзгөчө көңүл бурулуп жатканы маалым. Бул багытта инвесторлор үчүн бардык шарттар түзүлүп, туруктуу саясат, ачык-айкын жана адилеттүү чөйрө, өз ара ишенимге негизделген мамиле жолго коюлууда. Буга айкын мисал катары бүгүн ачылып жаткан Кара-Көл ГЭСин алсак болот. Долбоор толугу менен ата мекендик инвестор – “Жагалмай” жоопкерчилиги чектелген коому тарабынан ишке ашырылды. Макулдашууга ылайык, бул ГЭСи 15 жыл иштетип, андан соң мамлекеттин менчигине, башкача айтканда, 100 пайыз мамлекетке өткөрүп берет. Бүгүнкү мамлекеттик саясат ушундай жүрүүдө. Бул мамлекет менен жеке сектордун ортосундагы ишенимдүү өнөктөштүктүн айкын үлгүсү десек жаңылышпайбыз.

Кара-Көл ГЭСинин салынышы менен өлкөбүз өтө зор жаратылыш ресурстарына ээ экендиги дагы бир жолу далилденди. Чынын айтыш керек, “Колдо бар алтындын баркы жок” дегендей, Кудай берген мүмкүнчүлүктү биз толук колдонбой келдик. Тоо аралап агып жаткан сууларыбызды жана

дарыяларыбызды эми гана натыйжалуу пайдаланууга аракет кылып, мамлекетибиздин, элибиздин кызыкчылыгы үчүн иштетүүгө жан үрөп баштадык. Муну бийлик башына келген жетекчилер 30 жыл мурун жасашы керек болчу. Тилекке каршы, алар жеке кызыкчылыгын гана ишке ашырып, энергетика тармагында бир да иш жасабай, бүгүнкү кризисти түзүп кетишти. Андан чыгалбай отурабыз.

Бирок, жаман эмес. Кырдаал беш жыл мурункуга салыштырмалуу кыйла жакшырды. 2021-жылдын башында энергетика тармагынын карызы 137 млрд сом же 1,5 млрд долларды түзгөн. Энергетика тармагында жасалган реформанын, коррупцияны жана уурулукту жок кылуунун натыйжасында абал өзгөрдү. Азыр болгону 25 млрд сом карызы калды. Кийинки жылдын аягына чейин мындан толук кутулуп, киреше алганга жетишкени турабыз. Беш жылда ушундай жыйынтыкка жетиштик.

Ушул жерден белгилей кетишибиз керек, жогорудагы энергетика тармагындагы 137 млрд сомдук карыз Атамбаевдин учурунда чогулган. Ал башкарган жылдары Казакстан жана Өзбекстандан жайык-кышы дебей 1 кВт электр энергияны 5 сомдон алып, элге 1,5 сомго чейин гана саткан. Ортодогу ар бир кВт энергиядан болгон 3,5 сомдун тегерегиндеги айырмачылык энергетикалык компанияларга карыз болуп чогулган. Натыйжада бир дагы ГЭС салынмак түгүл, энергетика тармагындагы жабдуулар жаңыланбай калган. Башкача айтканда, Атамбаев алты жылдык башкаруусунда ошол учурда элге жаккан, бирок кийин келечек үчүн чоң көйгөй жарата турган кырдаалды түзүп кеткен. “Азыр карызга ала берели, мен кеткенден кийин эмне болсо – ошо болсун!” деген өзүнүн кулк-мүнөзүнө жарашкан саясатты жүргүзгөн.

Эгер бүгүнкү бийлик дагы так ошол Атамбаевдей саясат жүргүзгөндө, бардык тармактай эле энергетика биротоло кыйрамак. Ансыз да иштен дээрлик чыгып калган жабдуулар биротоло талкаланмак. Бактыбызга жараша Садыр Жапаров менен Камчыбек Ташиев элдин камын ойлоп, келечекти бүдөмүккө таштаган жок. Бардык тармакта өзгөрүү башталып, өнүгүүгө багыт алды. Уурдалган мүлктөр күн сайын кайтарылып жатат. Жогоруда белгиленгендей, жыл сайын ондогон чакан ГЭСтер курулуп ишке берилүүдө. Энергетикалык жетишпестикти толуктоо үчүн кыштын күнү 1 кВт энергияны орточо 3 сомдон, өздүк наркы менен кошуналардан алып жатабыз. Бул – чыныгы тең өнөктөштүк. Биз багыт алган жолубуздан тайбай, биримдик менен ийгиликтерди камсыздашыбыз зарыл.

Зулпукаар САПАНОВ

МАЙДА, БИРОК МААНИЛҮҮ

ЖАҢЫ ЖЕТЕКЧИ

Назира Аалы кызы "Манас" Улуттук академиясынын президенти болуп дайындалды.

Академиядан билдиришкендей, жаңы президентти жамаатка Президенттин Администрациясынын саясий жана экономикалык изилдөөлөр башкармалыгынын башчысынын орун басары, саясатты иштеп чыгуу, реформаларга мониторинг жүргүзүү жана талдоо бөлүмүнүн башчысы Октябрь Капалбаев тааныштырды.

Жыйындын жүрүшүндө Октябрь Капалбаев Назира Аалы кызынын коомдук руханий агартуучулук тармагындагы тажрыйбасын белгилеп, жаңы жетекчиге ишеним артаарын билдирди.

Өз кезегинде Назира Аалы кызы жамаат менен биргеликте академиянын ишмердүүлүгүн жаңы деңгээлге көтөрүү ниетин ачыктады.

63 МИЛЛИОН СОМ НАСЫЯ

Кыргызстанда жыл башынан бери 63 миллион сомго кичи насыялар берилген. Улуттук статистика комитетинен билдиришкендей, каражатты 797 миңден ашык адам алган. Өткөн жылдын ушул мезгил аралыгына салыштырмалуу кичи кредиттер менен камтылган калктын саны 13 пайызга азайды. Ал эми берилген сумма тескерисинче, 34 пайызга өскөн. Насыянын басымдуусун Бишкектин жана Ош, Жалал-Абад, Чүй облустарынын тургундары алган. 60 пайыздан ашыгы керектөө муктаждыктарга берилген. Ошондой эле каражат айыл чарба, соода жана коомдук тамактануу тармактарына багытталды.

"Эркин-Тоо" пресс

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МАМЛЕКЕТТИК САЛАМАТТЫК САКТОО УЮМДАРЫНЫН ПОТЕНЦИАЛЫН ЖАНА АТААНДАШТЫККА ЖӨНДӨМДҮҮЛҮГҮН ЖОГОРУЛАТУУ БОЮНЧА ЧАРАЛАР ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ПРЕЗИДЕНТИНИН ЖАРЛЫГЫ

Башкаруучулук жана финансылык өз алдынчалыктын чектелгендиги, кадр саясатында ийкемдүүлүктүн жана кызматкерлерге дем берүүнүн жетишсиздиги, ошондой эле жеке секторго салыштырмалуу атаандаштыкка жөндөмдүүлүктүн төмөндүгү менен мүнөздөлгөн Кыргыз Республикасынын мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын ишинде сакталып келе жаткан системалык проблемалардын шарттарында алардын ишин жөнгө салуу боюнча жаңы ыкмаларды апробациялоо зарылдыгы бышып жетилди.

Колдонуудагы башкаруу модели саламаттык сактоо уюмдарынын өздүк кирешелерин натыйжалуу пайдалануу, кошумча ресурстарды тартуу жана заманбап башкаруу методдорун киргизүү боюнча мүмкүнчүлүктөрүн чектейт. Бул көрсөтүлүүчү медициналык-санитардык жардамдын сапатына, инновациялык технологиялардын жеткиликтүүлүгүнө жана медицина кызматкерлеринин мотивациясына терс таасирин тийгизүүдө.

Финансылык туруктуулукту, уюштуруучулук ийкемдүүлүктү жана медициналык-санитардык жардамдын сапатын жогорулатууну камсыз кылууга мүмкүндүк берген оптималдуу чечимдерди издөө үчүн айрым мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарына Жарандарды медициналык-санитардык жардам менен камсыздоо боюнча мамлекеттик кепилдиктер программасын аткаруу боюнча милдеттенмелерди бир эле учурда сактоо менен башкаруучулук жана финансылык автономия берүү боюнча апробациялык режим демилгеленет.

Мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын ишинин натыйжалуулугун жогорулатуу, алардын потенциалын жана атаандаштыкка жөндөмдүүлүгүн өнүктүрүү, көрсөтүлүүчү медициналык-санитардык жардамдын сапатын жакшыртуу үчүн шарттарды түзүү максатында, "Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актылары жөнүндө" Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 31¹-беренесине ылайык, Кыргыз Республикасынын Конституциясынын 66, 71-беренелерин жетекчиликке алып, **ТОКТОМ КЫЛАМ:**

1. Кыргыз Республикасынын мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын ишин убактылуу жөнгө салуу боюнча апробациялык режим 2026-жылдын 1-январынан тартып 31-декабрына чейин киргизилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети ушул Жарлыктын 1-пунктунда көрсөтүлгөн апробациялык режимди ишке ашыруу максатында:

1) апробациялык режим киргизиле турган медициналык-санитардык жардам көрсөтүүнүн бардык деңгээлдеринде Кыргыз Республикасынын мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын тизмегин аныктасын;

2) калкка медициналык кызмат көрсөтүүлөрдүн сапатын жана жеткиликтүүлүгүн төмөндөтпөстөн төмөнкүдөй ыйгарым укуктарды берүү менен мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын ишин апробациялык режимде жана 2026-жылга саламаттык сактоо секторуна каралган каражаттардын алкагында жөнгө салуунун убактылуу тартибин бекитсин:

– түзүмдүк бөлүмдөрдүн жана кызмат орундарынын бирдейлештирилген номенклатурасына ылайык уюштуруу түзүмүн түзүү боюнча чечимдерди кабыл алуу;

– түзүмдүк бөлүмдөрдүн жана кызмат орундарынын жаңыланган штаттык ченемдерине жана бирдейлештирилген номенклатурасына ылайык штаттык санды түзүү боюнча чечимдерди кабыл алуу;

– кызматкерлердин бардык категорияларына эмгек акы төлөөнүн, материалдык дем берүүнүн жана материалдык жардамдын формаларын жана өлчөмдөрдүн эмгек акы төлөө фондунун алкагында жана бюджетте каралган каражаттардын чегинде белгилөө;

– түзүмдүк жана функционалдык оптималдаштыруунун натыйжасында алынган өздүк кирешелерди жана бошогон финансылык ресурстарды өз алдынча башкаруу жана апробациялык режимдин натыйжалары боюнча иш процесстерин автоматташтыруу үчүн сунуштарды даярдоо;

– акы төлөнүүчү медициналык кызмат көрсөтүүлөрдөн алынган каражаттарды чегерүү үчүн "Элдик Банк" ачык акционердик коомунда эсептешүүлөрдү жүргүзүү үчүн банктык эсептерди ачуу укугун зарылдыгына жараша берүү;

– калктын социалдык аялуу катмары үчүн милдеттүү жеңилдетилген тарифтерди эске алуу менен Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги тарабынан бекитилген тартипке ылайык жана анын чегинде акы төлөнүүчү

медициналык кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди өз алдынча түзүү жана бекитүү.

3. Төмөнкүлөр белгиленсин:

1) мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдары үчүн колдонуудагы жана жаңы медициналык жана башка кызмат көрсөтүүлөргө баа түзүү механизмдерин апробациялык режимде киргизүү мамлекеттик жана муниципалдык кызмат көрсөтүүлөр жөнүндө Кыргыз Республикасынын мыйзамдары менен жөнгө салынбайт деп;

2) бухгалтердик эсепти жүргүзүү жана бухгалтердик (финансылык) отчеттуулукту түзүү "Борбордук бухгалтердик эсеп" автоматташтырылган маалыматтык системасын пайдалануу менен ишке ашырылат деп.

4. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги:

1) Кыргыз Республикасынын Экономика жана коммерция министрлиги менен биргеликте акы төлөнүүчү кызмат көрсөтүүлөргө тарифтерди түзүү методологиясын иштеп чыксын;

2) эки айлык мөөнөттө мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарынын ишин апробациялык режимде жөнгө салуунун убактылуу тартибин иштеп чыксын жана Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине бекитүүгө киргизсин;

3) айрым мамлекеттик саламаттык сактоо уюмдарына башкаруучулук жана финансылык автономия берүү боюнча апробациялык режим ийгиликтүү ишке ашырылган учурда Кыргыз Республикасынын ченемдик укуктук актыларына тиешелүү өзгөртүүлөрдү демилгелесин.

5. Бул Жарлыктын аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

6. Бул Жарлык расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Президенти

С.ЖАПАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 28-ноябры, №331

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ТРАНСПОРТ ЖАНА ЖОЛДОР ЧӨЙРӨСҮНДӨГҮ КОРРУПЦИЯНЫН АЛДЫН АЛУУ МАСЕЛЕЛЕРИ БОЮНЧА АЙРЫМ ТОКТОМДОРУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

Кыргыз Республикасынын Президентинин 2024-жылдын 5-июнундагы №137 "2025–2030-жылдарга Кыргыз Республикасында коррупцияга каршы аракеттенүү боюнча мамлекеттик стратегия жөнүндө" Жарлыгы менен бекитилген 2025–2030-жылдарга Кыргыз Республикасында коррупцияга каршы аракеттенүү боюнча мамлекеттик стратегияны ишке ашыруу боюнча иш-чаралар планынын (2025–2027-жылдардын орто мөөнөттүү мезгилинде I этап үчүн) 5-главасынын 1-пунктунун 2-пунктчасын ишке ашыруу максатында, "Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө" Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **ТОКТОМ КЫЛАТ:**

1. Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн 2017-жылдын 3-февралындагы №68 "Кыргыз Республикасынын Өкмөтүнүн айрым чечимдерине өзгөртүүлөрдү киргизүү жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу Жол чарба департаменти жөнүндө жободо:

– 24-пункт төмөнкүдөй мазмундагы он төртүнчү абзац менен толукталсын:

“– коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 1-июлундагы №55 "Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлиги жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлиги жөнүндө жободо:

– 18-пункт төмөнкүдөй мазмундагы жыйрма төртүнчү абзац менен толукталсын:

“– коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

3. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2021-жылдын 24-декабрындагы №346 "Жол тармагынын системасын кайра өзгөртүп түзүү боюнча чаралар жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен беки-

тилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргыз автобекети" мамлекеттик ишканасынын уставында:

– 37-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 9¹-пунктча менен толукталсын:

“9¹) коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргызжолтрансдолбоор" долбоорлоо-изилдөө институту" мамлекеттик ишканасынын уставында:

– 32-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 11¹-пунктча менен толукталсын:

“11¹) коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

3) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Өндүрүштүк-инновациялык борбор" мамлекеттик мекемеси жөнүндө жободо:

– 19-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 10-пунктча менен толукталсын:

“10) коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

4) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу Жол фонду жөнүндө жободо:

– 27-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 12-пунктча менен толукталсын:

“12) коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”.

4. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 14-апрелиндеги №223 "Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу Жерде жүрүүчү жана суу транспорту департаменти жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу Жерде жүрүүчү жана суу транспорту департаменти жөнүндө жободо:

– 27-пункт төмөнкүдөй мазмундагы он алтынчы абзац менен толукталсын:

“– коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кы-

луу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”.

5. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 11-апрелиндеги №162 "Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргызавтожол" мамлекеттик ишканасын кайра уюштуруу жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргызавтожол-Түндүк" мамлекеттик ишканасынын уставында:

– 31-пункт төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

“Башкы директор коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”;

2) жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргызавтожол-Түштүк" мамлекеттик ишканасынын уставында:

– 31-пункт төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

“Башкы директор коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”.

6. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2024-жылдын 17-майындагы №252 "Кыргыз темир жолу" улуттук компаниясы" мамлекеттик ишканасынын айрым маселелери жөнүндө" токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине караштуу "Кыргыз темир жолу" улуттук компаниясы" мамлекеттик ишканасынын уставында:

– 47-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 18¹-пунктча менен толукталсын:

“18¹) коррупциянын алдын алуунун ички системасын түзүү жана иштөөсүн камсыз кылуу үчүн жеке жоопкерчилик тартат.”.

7. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 27-ноябры, №761

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН 2023-ЖЫЛДЫН 3-МАРТЫНДАГЫ №115 “КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН АЙРЫМ ЧЕНЕМ ЖАРАТУУ ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫН МАМЛЕКЕТТИК ОРГАНДАРГА ЖАНА ЖЕРГИЛИКТҮҮ ӨЗ АЛДЫНЧА БАШКАРУУНУН АТКАРУУ ОРГАНДАРЫНА ӨТКӨРҮП БЕРҮҮ ЖӨНҮНДӨ” ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН

ТОКТОМУ

“Коомдук саламаттык сактоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 44-беренесинин 7-пунктун ишке ашыруу максатында, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **ТОКТОМ КЫЛАТ:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-мартындагы №115 “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын мамлекеттик органдарына жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берилген Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарынын тизмесинде:

– 11-пункт төмөнкүдөй мазмундагы 19-пунктча менен толукталсын:

“19) Кыргыз Республикасынын аймагында инфекциялык эмес оорулардын жайылышына эпидемиологиялык көзөмөл жүргүзүүнүн тартибин жана ооруга чалдыгуунун, майыптуулуктун жана өлүмгө учуроонун көрсөткүчтөрүнүн өсүшүнө таасир этүү системасын.”.

2. Кыргыз Республикасынын Саламаттык сактоо министрлиги эки айлык мөөнөттө ушул токтомдон келип чыгуучу тиешелүү чараларды көрсүн.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

4. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын
Министрлер Кабинетинин
Төрагасы А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 28-ноябры, №762

ЖОБО

ЗОМБУЛУКТУН БИР ТҮРҮ – КИБЕРКОРКУТУУ

Өлкөдө биринчи жолу майда же орточо кылмыш жасаган өспүрүмдөр менен иштөөнүн жаңы тартиби киргизилүүдө. Президент Садыр Жапаров балдарга байланыштуу Кылмыш-жаза кодексинин жана Кылмыш-жаза процессуалдык кодексинин мыйзамга карама-каршы келген жоболорун толугу менен жаңыртуучу мыйзамга кол койду. Эми, эгерде бала биринчи жолу майда кылмыш жасап, күнөөсүн мойнуна алса, ага каршы кылмыш иши сотко берилбейт. Анын ордуна жашы жете элек бала атайын программадан өтөт. Бул чаралар келишим менен бекемделет. Эгерде бала шарттарды аткарса, иш соттуулугу жок токтотулат. Эгерде бала келишимди бузса, прокурор чараларды өзгөртүп, программаны узартып же баланы четтетүү чечимин толугу менен жокко чыгаруу жана ишти кадимки кылмыш ишине кайтаруу укугуна ээ болот. Тергөөчүлөр болсо балдар жасаган кылмыштарды өзүнчө өндүрүшкө бөлүп, ар бир бала үчүн милдеттенмелердин тизмесин түзүшү керек болот. Мыйзамдын сакталышын көзөмөлдөөгө укук коргоо органдары жана балдарды коргоо кызматтары жооптуу болот. Ал эми жабырлануучулар компенсация алуу укугун сактап калышат. Жабырлануучуга компенсацияны ата-эне төлөп берет.

Азыр коом өзгөрдү. Муундар алмашып, балдар заманга ылайыкташып, мурдагы жашоонун, турмуштун эрежелери, тарбиясы көп натыйжа бербей, иштебей калган убак. Ушул учурда көпчүлүк психологдор өспүрүмдөргө таасир берүү жана аларды тарбиялоонун ыкмаларынын үстүндө иштеп жаткан кез. Анткени, балдар арасындагы жүрүм-турумда көп туура эмес жагдайлар орун алып, ал күчөп баратат. Алсак, 2025-жылдын 10 айында Кыргыз Республикасында

мектеп рэкетиинин 27 учуру катталган. Бул тууралуу 24.kg маалымат агенттигине Жашы жете электердин иштери боюнча инспекциянын координациялоо жана көзөмөлдөө бөлүмүнүн башчысы Нуржан Адылова билдирди. Анын айтымында, бул учурлардын 17си мезгил-мезгили менен опузалап акча талап кылган бир жашы жете элек бала тарабынан жасалган. Салыштыруу үчүн алсак, 2024-жылы республикада жалпы билим берүү мекемелериндеги окуучулардын

арасында опузалап акча талап кылуунун сегиз учуру, ал эми 2023-жылы алты учур аныкталган. Жалпы 3000ге жакын өспүрүм профилактикалык көзөмөлгө алынган. Улуттук статистика комитетинин маалыматына ылайык, 2024-жылы 14 жаштан 17 жашка чейинки 188 бала, 18 жаштан 24 жашка чейин 984 жаран сот жообуна тартылган. Ушул жылдын башында да чуулгандуу окуялар катталып, окуучулардын өлүмүнө алып барган учурлар болду. Андыктан

Бишкекте кыргыз мектептериндеги зомбулук боюнча изилдөө жүргүзүлүп, анын жыйынтыктары жакында ачыкка чыкты. Анда зордук-зомбулуктун эң кеңири таралган түрү деп - мектеп рэкети табылган. Андан кийинки орунда коркутуу турат. Айрыкча психологиялык жана физикалык коркутуулар көп орун алып, топтук негизде болуп жатканы аныкталган. Бул коркутуулар жабырлануучуга үстөмдүк кылууга, аны кемсинтүүгө жана социалдык жактан обочолонтууга багытталганы изилдөөдө айтылды. Андан кийинки орун киберкуугунтукка берилди. Тилекке каршы бул зомбулуктун жаңы түрү. Киберкуугунтук онлайн жана медиа платформалар аркылуу

жүргүзүлөт. Онлайн коркутуулар жана компроматтык сүрөттөр, видеолор мектепке таратылып жайылтылган учурлар акыркы убакта көбөйгөн. 2025-жылдын августунан октябрына чейин өлкө боюнча 50 мамлекеттик мектепте жүргүзүлгөн изилдөө мектептеги зомбулук туруктуу жана кеңири таралган көйгөй экенин тастыкталыптыр. Изилдөөнү жүргүзгөн эксперт Чолпон Акматова бул документ өлкөдөгү бардык билим берүү мекемелерине тиешелүү эмес экендигин белгиледи. Бирок, көзөмөлдүн бүтүндөй республика боюнча жүргүзүлүп турушу керектигин зарылчылык катары белгилеген. **Жазгүл КЕНЖЕТАЕВА**

Өткөн жумада Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги ЖМК өкүлдөрү үчүн коопсуздукту камсыздоо жана укук бузуулардын алдын алуу маселелери боюнча онлайн-тренинг өткөрдү.

Тренингге аймактардагы журналисттер, мамлекеттик уюмдардын өкүлдөрү, ошондой эле ИИМдин борбордук аппаратынын жана аймактык түзүмдөрүнүн басма сөз кызматтарынын кызматкерлери катышты. Иш-чара Кыргыз Республикасын 2026-жылга чейин өнүктүрүү боюнча Улуттук программасын ишке ашыруунун жана 16 күндүк "Зомбулуксуз жашоо" өнөктүгүнүн алкагында уюштурулду. Ага ИИМдин Жол кыймылынын коопсуздугун камсыздоо башкы башкармалыгынын, Баңгизаттарды мыйзамсыз жүгүртүүгө каршы күрөшүү кызматынын, Коомдук коопсуздук кызматынын, Кылмыш иликтөө башкы башкармалыгынын кызматкерлери катышып, баяндамаларын жасашты. Алар журналисттердин коопсуздугу, ЖМК менен өз ара аракеттенүү, укук бузуулардын, анын ичинде үй-бүлөлүк зомбулуктун алдын алуу, жашы жете электердин арасындагы кылмыштарды болтурбоо, баңгизаттардын мыйзамсыз жүгүртүлүшүнө каршы күрөшүү маселелерине токтолушту. Жаштардын баңгизаттарга азгырылуусун алдын алууга, интернет чөйрөсүндөгү жасалган кылмыштар боюнча жүргүзүлгөн иштерге жана

ИИМде ОНЛАЙН-ТРЕНИНГ

КЫЛМЫШТУУЛУКТУН АЛДЫН АЛУУ – КООМДУН КООПСУЗДУГУ

аларды алдын алуу чараларына өзгөчө көңүл бурулду. Лекторлор тарабынан укук бузууларды жана кылмыштарды алдын алуу боюнча тиешелүү кызматтардын ишмердүүлүгү боюнча маалыматтар берилип, практикалык сабактар өтүлдү. Иш-чаранын жүрүшүндө журналисттер берилген суроолорго так жоопторду ала алышты. Андан сырткары катышуучулар сунуш-пикирлерин айтып, мындан ары дагы ушул сыяктуу окутуулар үзгүлтүксүз болуп турса деген ниеттерин билдиришти. Кыргыз Республикасынын Ички иштер министрлиги ЖМК менен өз ара аракеттенүүгө өзгөчө көңүл бурат. Ишмердүүлүктүн негизги принциптери катары ачык-айкындуулук эсептелет.

Жогоруда өткөрүлгөн тренинг бул багыттагы иштин уланып жаткандыгынын кезектеги далили болуп саналат. Иш-чаранын мазмуну бир топ кеңири жана маанилүү темаларды камтыган. Журналисттер үчүн коопсуздукту камсыздоо маселеси негизги темалардын бири болгону менен тренингде талкууланган башка маселелер да коомдук коопсуздукту камсыздоо жана укук бузууларды алдын алуу үчүн абдан актуалдуу болуп саналат. Бул темалар коомдогу ар кандай терс көрүнүштөргө каршы күрөшүүнүн маанилүүлүгүн жана мамлекеттик органдар менен коомдук сектордун өз ара иштешүүсүнүн зарылдыгын көрсөтөт. ИИМдин коомдук коопсуздук кызматынын жаш өспүрүмдөр

менен иштөө бөлүмүнүн башчысы Нуржан Адылова аталган министрликтеги эң приоритеттүү багыттардын бири катары жашы жете элек балдар жана өспүрүмдөр арасында кылмыштуулукту болтурбоо жана алдын алуу маанилүү аспект экендигин жана Конституциянын негизинде ар бир балага аяр, кылдаттуулук менен мамиле кылуу керектигин белгиледи. Өспүрүмдөр арасында уюштурулган тарбиялык, кылмыштуулукка каршы күрөшүү боюнча мамлекеттик жана коомдук иш-чаралар, өспүрүмдөрдү оңой жолдордон, анын ичинде кылмыштуу топторго кошулуу, мыйзамсыз иштерге тартылуу сыяктуу коркунучтардан сактоонун маанилүүлүгү жөнүндө сөз кылды.

Жаш өспүрүмдөргө социалдык жана психологиялык колдоо көрсөтүү, алардын ишенимдүү жана коопсуз чөйрөдө өсүшү үчүн мамлекеттик органдар, мектептер, коомдук уюмдар жана ата-энелердин ролу маанилүү экенин айтты. Н.Адылова мектептердеги ИДНдин аткарган кызматтары, алар менен жумуш алып баруу, ведомстволук түзүлгөн пландын негизинде жүргүзүлгөн иштер тууралуу кеңири сөз кылып берди. Киберкылмыштуулук күндөн-күнгө өсүп бара жаткан көйгөй. Жаштардын арасында киберкоопсуздукту жана интернетти туура пайдалануу, интернеттин татаал чөйрөсү аркылуу жасалган кылмыштар жана жыйынтыгында киберкылмыштуулукка каршы күрөшүү жолдору тууралуу да баяндама жасалды. Мындан сырткары Кыргызстанда баңгизаттардын мыйзамсыз жүгүртүлүшү, жаштардын жана кээде жарандардын баңгизатка азгырылышы — көйгөй болуп калууда. Тренингде журналисттерге наркылмыштуулукка каршы күрөшүүнүн негизги ыкмалары, анын ичинде алдын алуу иш-чаралары, мыйзамсыз жүгүртүү менен күрөшүү боюнча да кеңири маалыматтар берилди. **Бактыгүл КУЛАТАЕВА**

БЕТ АЧАР

РАЗЗАКОВ ТУУРАЛУУ ЖАҢЫ КИТЕП

“Илек илек куштары сени көздөй учушат”, “Бейиштеги үй”, “Имам Бухари - хадис илиминин султаны” аттуу китептердин автору Раат Момунованын жакында Исхак Раззаков тууралуу “Сагындырган Ала-Тоо” аттуу китеби жарык көрдү. Китепте мамлекеттик ишмердин элине жасаган эмгеги, өмүр жолу кеңири баяндалган.

«Эл мени дайым ак эмгегимден эскерип жүрсө, мага ошол байлык, ошол дөөлөт жана ырыскы»- деп Исхак Раззаков өзү айтып кеткендей, анын Кыргыз мамлекеттүүлүгү үчүн жасаган эмгеги доорлор жаңырган сайын айтылып, жазыла берет. Бүгүн улуу инсан жөнүндө жазылган эмгектердин чети да оюла элек дээр элем. Келечекте азыркы муундун жаштары да далай жаңы эскерүүлөрдү, пикирлерди жаратаарына ишеним чоң, - дейт китептин автору Р. Момунова.

“САЛАМАТ ЖҮРӨК” УЛУТТУК ПРОГРАММАСЫ

28-ноябрда, Бишкекте Кыргыз Республикасынын Президентинин Жарлыгы менен беки тилген 2025–2030-жылдарга карата «Саламат жүрөк» Улуттук программасы тааныштырылды. Иш-чарага Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасынын орун басары Эдил Байсалов, Саламаттык сактоо министри Эркин Чечейбаев баштаган ведомстволордун өкүлдөрү, дарыгерлер катышышты.

Иш-чаранын жүрүшүндө Улуттук программанын негизги багыттары көрсөтүлдү. Аталган программа жүрөк-кан тамыр ооруларын алдын алуу, эрте диагностика жана көзөмөл жүргүзүүнү камтыган кардиологиялык кызматтын жаңы модели. Саламаттык сактоо министрлиги 2030-жылга чейин ар бир жаран жашаган жерине жана киреше деңгээлине карабастан, өз убагында жана сапаттуу медициналык жардам алуу мүмкүнчүлүгүнө ээ болууга болгон аракеттер көрүлөрүн белгилөөдө.

Улуттук программада өлкөдөгү жүрөк-кан тамыр ооруларынын кесепетинен болгон өлүм көрсөткүчүн кыскартуу, артериялык гипертензияны көзөмөлдөөнүн деңгээлин көтөрүү, эффективдүү өмүргө зарыл дары-дармектерге жеткиликтүүлүктү жогорулатууну камтыйт.

Мээрим БАКТЫБЕК кызы

МЕКЕНДЕШ

СИРИЯДАГЫ КЫРГЫЗ КЫЗЫ Адиля

Мекендешибиз Адиля Шейшенбаева Ысык-Көлдүн Барскоон айылында төрөлүп өскөн. Орто мектепти бүткөндөн кийин Кыргыз улуттук университетинин биология факультетине тапшырган. Ал ортодо мекендешибизди турмуштун агымы Москвага миграцияга алып барган. Адиля миграциянын оош-кыйышын жакшы түшүнөт. Ошентип Москвада иштеп жүргөндө өмүрлүк жолдошу сириялык мырзага жолугуп, баш кошушат. Акыркы 5 жылдан бери Сирия мамлекетинде үй-бүлөсү менен жашайт. Учурда ийгиликтүү ишкер десек болот. Адиля Шейшенбаева мекенге болгон сагынычтуу саламы менен катар жашоосу, максаттары тууралуу ой бөлүштү.

Миграция мени такшалты

Бишкекте жогорку окуу жайда окуп жүргөндөн тарта окуу менен катар ар түрдүү жумуштарда иштеп жүрдүм. 2010-жылы апам рак оорусуна кабылып, өмүр менен коштошкон. Атам 2014-жылы каза болуп калды. Ата-энемди жоготуу мага оор сокку болду. Арадан көп убакыт өтпөй, эки кытай чаар баштыкка кийим-кечемди салып алып Москвага поезд менен жөнөдүм. Миграция көп адамды такшалтат деп ойлойм. Мекенден алыста, бөтөн жерде эмгектенген адамдардын түйшүгүн, турмушун жон терим менен сезгем десем болот. Москванын кычыраган кышы, жылуулук берүүчү батареяларга жайылган кышкы бут кийимдер, айтор ушул өңдүү көрүнүштөр миграциядагы адам менен коштолуп жүрөт дээр элем. Москвада жүргөнүмдө улуту молдаван аялдар менен үйлөрдү оңдоо-түзөө иштеринде эмгектендим. Маляр болуп подъезддерге ремонт жасап, шыбагын түшүрүп,

кайра шыбап, актап иштедик. Андан кийин азык-түлүк саткан дүкөндө иштеп жүрдүм. Ак эмгек менен иштеп тапкан акчама Бишкектен жер тилке сатып алып, үй салдык. Ал ортодо Москвадан жолдошум менен таанышып калдым. Жолдошум Сирия мамлекетинен болот. Украинанын Одесса шаарындагы аскер окуу жайын бүтүргөн.

Сириядагы согуштан кийинки жашоо

Таажы вирусунан кийин 2020-жылы Москвадан Сирия мамлекетине кеттик. Бул шаарда үй-бүлөм менен туруктуу жашаганыбызга 5 жыл болду. Сирияда согуштан кийинки элдин жашоосу албетте бир топ жабыркаган. Согуштун кесепетинен бүтүндөй шаар талкаланган. Бирок, ага карабастан жергиликтүү элдин жакшылыкка, жакшы күндөргө карай умтулууларына суктандым. Келечекке, алдыга гана умтулуп жашайбыз деген адамдар көп. Кайгыга батып, наалыгын адамдар дээрлик аз.

Тынчтыктын баасы

Жергиликтүү элдин маанайы азыр бир нукка түшүп калган. Бул аймак “тынчтык” деген нерсенин баасын жакшы билишет, баалашат. Ар бир жаран өз алдынча аракеттерин жасап, эмгектин үстүндө экенине өзүм күбөмүн. Тынчтыктын баасы баарынан бийик. Дүйнөнүн кайсы жери болбосун, согуш болбой, бейпилдик гана болсун. Ал эми өз мекеним Кыргызстан тууралуу ойлор дайым жүрөгүмдө. Жакшы иштерди окуп, көрүп сүйлүнүп калам.

Калкы кичи пейил

Бул жакта куру намыс үчүн деген түшүнүк жок. Калкы кичи пейил болушат. Ичкилик ичип жүргөн адамды

көчөдөн кездештирүү мүмкүн эмес. Тартип, мыйзам менен гана иштер жүрөрүнө ынанам.

Билим берүү, медицина, айыл чарбасы

Айыл чарба тармагында жарандар күнөскана менен көбүрөөк алектенишет. Жер-жемиш тигишет. Жылына 2-3 жолу түшүм алышат. Төрт мезгилге карабай, мөмө-жемиш өстүрүшөт. Бул өлкөнүн бийлиги билим берүү тармагына өзгөчө көңүл бурат. Мектепти аяктап жаткан маалдагы экзамендерди тапшыруу абдан татаал. Мектепти бүткөндөрдүн 85%ы жогорку окуу жайга тапшырышат. Жогорку окуу жайлар дээрлик бюджеттик негизде билим беришет. Медицина жагы дагы жакшы жолго коюлган. Бирок, жакшы адистин көбү Европага миграцияга кетишет. Сириялыктар согуш болгондон бери Германиянын медицинасын 70%га көтөрүшкөнүн жергиликтүү маалымат каражаттарынан окугам. Бизден айырмачылыгы - жогорку окуу жайды бүткөн соң, кошумча дагы билимдерин улантышат. Кеминде 2,3 чет тилин билүүгө умтулушат.

Интернет аркылуу соода кылам

Өзүм болсо азыр Сирияда балдар менен үйдөмүн. Интернетте жеке баракчамды жүргүзөм. Ал эми 2022-жылдан бери Авито маркетплейсинде Кыргызстан, Кытайдан товар алып келип соода кылам. Дагы бир байкаганым, сириялыктар ишкерликке басым жасашат. Баладан атага өткөн ишкерчилик, өзгөчө соода-сатык менен алектенишет. Узак жылдык тарыхы бар дүкөндөр ар дайым калк кызматында.

Мээрим БАКТЫБЕК кызы

АЙМАКТАРДА

VII ЭЛ АРАЛЫК КИНОФОРУМУ ӨТӨТ

2-5-декабрь күндөрү Ош шаарында айым-режиссёрлордун VII эл аралык кинофоруму өтөт. Бул тууралуу аталган кинофорумдун дирекциясынан билдиришти.

Кинофорум актриса, КР эл артисти Гүлсара Ажыбековага жана Тоолуу региондорду өнүктүрүү боюнча иш-аракеттердин беш жылдыгын ишке ашыруу программасын колдоого жана Эл аралык тоолор күнүнүн урматына арналат.

Иш-чара экологиялык жана билим берүү багыттарынын маанилүүлүгүн баса белгилеп, климат, жаштар жана тоолуу аймактардын өз ара байланышын жактайт. Форумдун ачылышы жана жабылышы Ош мамлекеттик университетинин башкы корпусунда өтүп, ал эми тасмалар "Семетей" кинотеатрында көрсөтүлөт.

Быйыл жетинчи жолу уюштурулуп жаткан кинофорум Кинематография департаментинин жана ЕККУнун Бишкектеги программалык кеңсесинин каржылык колдоосу, ошондой эле ОшМУнун көмөгү менен өткөрүлүп жатат.

Кинофорумда эки программа боюнча 25 тасма көрсөтүлөт: “Айымдардын көз карашы” программасында Казакстан, Өзбекстан, Тажикстан жана Кыргызстандан айымдар тарткан 16 тасма көрсөтүлөт.

“Экологиялык жана социалдык активизм” программасында 9 тасма көрсөтүлөт. Быйыл алгач ирет кинофорумдун программасына экология темасындагы фильмдердин программасы кошулуп жатат.

ЖАҢЫ МЕКТЕПТИН КУРУЛУШУ

Токтогул районунда 750 орундуу жаңы мектептин курулушу башталды. Бул тууралуу Курулуш, архитектура жана турак жай-коммуналдык чарба министрлигинен билдиришти.

Маалыматка ылайык, кечээ министр Нурдан Орунтаев Жалал-Абад облусуна болгон иш сапарынын алкагында мектептин курулуш иштери менен таанышты. Долбоорго ылайык, 750 орунга ылайыкталган мектеп 3 кабаттан турат. Окуучулар жана окутуучулар үчүн заманбап шарттар каралган. Мектептин жалпы аянты 8 625 чарчы метрди түзөт.

Курулуш иштери министрликке караштуу “Кыргызкурулуш” ишканасы тарабынан ишке ашырылат. Ал эми мектептин долбоору Шаар куруу жана архитектура департаменти тарабынан иштелип чыкты. Белгилей кетсек, аталган мектеп Министрлер Кабинетинин Төрагасынын орун басары – Улуттук коопсуздук мамлекеттик комитетинин төрагасы Камчыбек Ташиевдин тапшырмасына ылайык курулууда.

СИНТЕТИКАЛЫК ТОР АЛЫНДЫ

Ысык-Көл акваториясынан 400 метр синтетикалык тор алынды. Бул тууралуу Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлигинен билдиришти.

Маалыматка ылайык, мыйзамсыз салынган торлор Экологиялык жана техникалык көзөмөл кызматынын Ысык-Көл регионалдык башкармалыгынын инспекторлору тарабынан аныкталды. Алар белгиленгендей, аймакта экологиялык коопсуздукту сактоо жана жаратылыш ресурстарын мыйзамсыз пайдаланууга бөгөт коюу максатында рейддик текшерүүлөр үзгүлтүксүз жүргүзүлүүдө.

“Эркин-Тоо” пресс

БИШКЕК ШААРЫНДА “ДОЛБООРДУК КУМ КОРГОН” РЕЖИМИНДЕ АКЫ ТӨЛӨНҮҮЧҮ ЧЫГЫШ АЙЛАНМА ЖОЛУН КУРУУ ЖАНА ТЕЙЛӨӨ БОЮНЧА ДОЛБООРДУ ИШКЕ АШЫРУУ ЖӨНҮНДӨ**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ТОКТОМУ**

“Мамлекеттик-жеке өнөктөштүк жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 5, 18-беренелерине, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Бишкек шаарында “долбоордук кум коргон” режиминде акы төлөнүүчү чыгыш айланма жолун куруу жана тейлөө боюнча мамлекеттик-жеке өнөктөштүк долбоорун (мындан ары – МЖӨ долбоору) ишке ашыруу жактырылсын.

2. Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлиги, Кыргыз Республикасынын Президентинин Кыргыз Республикасынын Чүй облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппараты, Бишкек шаарынын мэриясы (макулдашуу боюнча) МЖӨ долбоорун ишке ашыруу боюнча мамлекеттик өнөктөштөр болуп аныкталсын.

3. Кыргыз Республикасынын Суу ресурстары, айыл чарба жана кайра иштетүү өнөр жайы министрлиги, Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жер ресурстары, кадастр, геодезия жана картография боюнча мамлекеттик агенттик, Кыргыз Республикасынын Президентинин Кыргыз Республикасынын Чүй облусундагы ыйгарым укуктуу өкүлүнүн аппараты Бишкек шаарынын мэриясы (макулдашуу боюнча) менен биргеликте белгиленген тартипте:

1) МЖӨ долбоорун ишке ашыруу үчүн жалпы аянты 79,8 га болгон ылайыктуу жер тилкелерин издеп тапсын, зарыл болгон учурда көрсөтүлгөн жер тилкелерин ко-

торууну (трансформациялоону) жүргүзсүн; 2) ушул пункттан келип чыгуучу тиешелүү чараларды көрсүн.

4. Кыргыз Республикасынын Маданият, маалымат жана жаштар саясаты министрлиги, Кыргыз Республикасынын Курулуш, архитектура жана турак жай-коммуналдык чарба министрлиги, Кыргыз Республикасынын Жаратылыш ресурстары, экология жана техникалык көзөмөл министрлиги белгиленген тартипте төмөнкүлөргө көмөк көрсөтсүн:

1) долбоордук жолдун тиешелүү тилкелеринде тарыхый-маданий мурас объекттеринин бар же жок экендигин археологиялык изилдөөгө;

2) ушул токтомдун 1-пунктунда көрсөтүлгөн МЖӨ долбоорун ишке ашырууда зарыл болгон жол-жоболорду жүргүзүүгө;

3) долбоордук жолду курулушун инерттик материалдар менен камсыз кылуу үчүн карьерлерди бөлүп берүүгө;

4) ушул пункттан келип чыгуучу башка чараларды жүзөгө ашырууга.

5. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президентин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

6. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 1-декабры, №763

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН 2025-ЖЫЛДЫН 31-МАЙЫНДАГЫ №302 “БИРДИКТҮҮ КАЗЫНАЛЫК ЭСЕП СИСТЕМАСЫНДАГЫ АТАЙЫН ЖАНА ДЕПОЗИТТИК ЭСЕПТЕРДЕ ТОПТОЛГОН БЮДЖЕТТИК МЕКЕМЕЛЕРДИН КАРАЖАТТАРЫ ЖӨНҮНДӨ” ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ТУУРАЛУУ**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ТОКТОМУ**

Кыргыз Республикасынын Бюджеттик кодексинин 105-беренесинин 8-бөлүгүнүн 3-пунктунун “з” пунктчасын ишке ашыруу максатында, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2025-жылдын 31-майындагы №302 “Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын жана депозиттик эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

жогоруда көрсөтүлгөн токтом менен бекитилген Бирдиктүү казыналык эсеп системасындагы атайын эсептерде топтолгон бюджеттик мекемелердин каражаттары жөнүндө жободо: жогоруда көрсөтүлгөн Жобонун тиркемесинде:

- 2-глава төмөнкүдөй мазмундагы 20¹, 20²-пункттар менен толукталсын:

20 ¹	Утилдештирүү жыйымы	ЖРЭТКМ	
20 ²	Токой чарбасындагы жоготуулардын ордун толтуруудан түшкөн каражаттар	Мамлекеттик мекемелер	

– 4-глава төмөнкүдөй мазмундагы 61, 62-пункттар менен толукталсын:

61	Накталай эмес эсептешүүнү техникалык колдоо үчүн төлөм	Мамлекеттик мекемелер	
62	Өзгөчө кырдаалдарды алдын алуу жана жоюу ишчараларына түшүүчү каражаттар	ӨКМ	

2. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы

А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 1-декабры, №764

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АВАРИЯЛЫК-КУТКАРУУ КЫЗМАТТАРЫН ЖАНА АВАРИЯЛЫК-КУТКАРУУ ТҮЗҮЛҮШТӨРҮН КАТТОО ЭРЕЖЕЛЕРИН БЕКИТҮҮ ЖӨНҮНДӨ**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ТОКТОМУ**

Кыргыз Республикасынын авариялык-куткаруу кызматтарын жана авариялык-куткаруу түзүлүштөрүн каттоону жүргүзүүгө бирдиктүү талаптарды аныктоо максатында, “Кыйроодон куткаруу кызматтары жана куткаруучулардын статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 10¹-статьясына, “Жарандык коргонуу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 7¹-беренесинин 8-пунктуна, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Авариялык-куткаруу кызматтарын жана авариялык-куткаруу түзүлүштөрүн каттоо эрежелери тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. Кыргыз Республикасынын Өзгөчө кырдаалдар министрлиги:

1) белгиленген тартипте авариялык-куткаруу кызматтарын жана авариялык-куткаруу түзүлүштөрүн каттоону жүргүзүү боюнча комиссия түзсүн; 2) зарыл болгон учурда жогоруда көрсөтүлгөн комиссиялардын курамында аткаруу бийлигинин кызыкдар органдарынын өкүлдөрүн ишке тартсын.

3. Бул токтомдон келип чыгуучу иш-чаралар министрликтердин, административдик ведомстволордун, жергиликтүү мамлекеттик администрациялардын, жергиликтүү өз алдынча башкаруу органдарынын жана уюмдардын тиешелүү жылга каралган каражаттарынын эсебинен жана штаттык санынын чегинде ишке ашырылат деп аныкталсын.

4. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясынын Президенттин жана Министрлер Кабинетинин чечимдерин аткарууну контролдоо башкармалыгына жүктөлсүн.

5. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 1-декабры, №765

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН 2022-ЖЫЛДЫН 26-ДЕКАБРЫНДАГЫ №715 “КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АК НИЕТ ИШКЕРЛЕРИНИН РЕЕСТРИН ЖҮРГҮЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ ЖОБОНУ БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ” ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ**КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНИН ТОКТОМУ**

Кыргыз Республикасынын ишкерлеринин статусун жана бөдөлин жогорулатуу максатында, “Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 13, 17-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинети **токтом кылат:**

1. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2022-жылдын 26-декабрындагы №715 “Кыргыз Республикасынын ак ниет ишкерлеринин реестрин жүргүзүү жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин: жогоруда аталган токтом менен бекитилген Кыргыз Республикасынын ак ниет ишкерлеринин реестрин жүргүзүү жөнүндө жободо:

– 3-пункттан экинчи абзацы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“Реестрди жүргүзүү боюнча саясатты түзүү Кыргыз Республикасында ишкердикти өнүктүрүү боюнча ыйгарым укуктуу орган (мындан ары – ыйгарым укуктуу орган) тарабынан жүзөгө ашырылат.”;

– 6, 7-пункттар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“6. Ишкердик субъекттери деп кызматтарды көрсөтүү менен байланышкан ишти кошпогондо, ишкердик ишти жүргүзгөн, алардын уюштуруу-укуктук формасына карабастан Кыргыз Республикасынын бардык менчик формаларындагы юридикалык жактары жана жеке ишкерлери таанылат.

7. Реестр ушул Жобонун 1-тиркемесине ылайык форма боюнча электрондук түрдө жүргүзүлөт, мында ишкердин Реестрде болуу мөөнөтү киргизилген датадан тартып үч жылды түзөт.”;

– 8-пункт “реестр кармоочунун” деген сөздөрдөн кийин “жана ыйгарым укуктуу органдын” деген сөздөр менен толукталсын;

–15-пункт төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“15. Арызга төмөнкүдөй документтер тиркелет:

1) юридикалык жактар үчүн:

– мамлекеттик каттоо (кайра каттоо) жөнүндө күбөлүктүн көчүрмөлөрү;

– уюмдаштыруучу документтердин көчүрмөлөрү;

– Кыргыз Республикасынын бюджетине салык жана бажы төлөмдөрү, ошондой эле мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздардын жоктугун ырастаочу документтер;

– ушул Жобонун 2-тиркемесине ылайык форма боюнча штаттык жумушчулар жөнүндө маалыматтар;

– акыркы үч жыл ичинде улуттук валютада төлөнгөн салыктар жөнүндө маалыматтар;

– ушул Жобонун 4-тиркемесине ылайык форма боюнча арыз ээси жөнүндө маалымат;

2) жеке ишкерлер үчүн:

– паспорттун көчүрмөсү;

– жеке ишкердин патентинин көчүрмөсү;

– Кыргыз Республикасынын бюджетине салык жана бажы төлөмдөрү, ошондой эле мамлекеттик социалдык камсызданды-

руу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздардын жоктугун ырастаочу документтер;

– ушул Жобонун 2-тиркемесине ылайык форма боюнча штаттык жумушчулар жөнүндө маалыматтар;

– акыркы үч жыл ичинде улуттук валютада төлөнгөн салыктар жөнүндө маалыматтар;

– ушул Жобонун 4-тиркемесине ылайык форма боюнча арыз ээси жөнүндө маалымат.”;

–20-пунктта:

5, 6-пунктчалар төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“5) Кыргыз Республикасынын бюджетине салык жана бажы төлөмдөрү, ошондой эле мамлекеттик социалдык камсыздандыруу боюнча камсыздандыруу төгүмдөрү боюнча карыздарынын жоктугу;

6) кызматкерлердин орточо эмгек акысы тиешелүү аймак боюнча орточо деңгээлден төмөн эмес.”;

8-пунктча күчүн жоготту деп таанылсын;

– 21-пункттун 2-пунктчасы төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“2) реестр кармоочуга расмий кабарлама (эркин мазмундагы жазуу жүзүндө) жана ишинде өзгөрүүлөр жоктугун же бар экендигин ырастаочу документтер берилбегенде.”;

– 22-пункт төмөнкүдөй мазмундагы абзац менен толукталсын:

“Ишкердик субъекттери отчеттук жылдын жыйынтыгы боюнча кийинки жылдын 30-январынан кечиктирбестен расмий кабарлама (эркин мазмундагы жазуу жүзүндө) жана ал боюнча Реестрде чагылдырылган маалыматтар өзгөргөн учурда же мындай өзгөрүүлөрдүн жоктугу жөнүндө тиешелүү документтерди берүүгө милдеттүү.”;

– 26-пунктта “беш” деген сөз “үч” деген сөзгө алмаштырылсын;

– 29-пунктта:

1-пунктча төмөнкүдөй редакцияда баяндалсын:

“1) мамлекеттик телеканалдар менен макулдашылган медиа-план боюнча өз ишин чагылдыруу үчүн Кыргыз Республикасынын мамлекеттик телеканалдарында бир жолку акысыз эфир убактысын алат.”;

4-пунктчада “текшерүүлөрдөн” деген сөз “пландуу текшерүүлөрдөн” деген сөздөргө алмаштырылсын;

төмөнкүдөй мазмундагы 6-пунктча менен толукталсын:

“6) продукцияга, таңгакка жана жарнамалык материалдарга “Ак ниет ишкер” маркалоосун пайдалануу укугун алат.”;

– ушул токтомдун тиркемесине ылайык 4-тиркеме менен толукталсын.

2. Бул токтом расмий жарыяланган күндөн тартып он беш күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин Төрагасы

А. КАСЫМАЛИЕВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 1-декабры, №766

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН
2025-ЖЫЛДЫН 28-ИЮЛУНДАГЫ №43 “ШАЙЛОО
БЮЛЛЕТЕНДЕРИН ЖАНА ДОБУШ БЕРҮҮ БЮЛЛЕТЕНДЕРИН
БАСЫП ЧЫГАРУУ, ЭСЕПКЕ АЛУУ ЖАНА САКТОО
ТАРТИБИ ЖӨНҮНДӨ ЖОБОНУ БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ”
ТОКТОМУНА ӨЗГӨРТҮҮЛӨРДҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

“Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 30-беренесин жетекчиликке алып, “Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 3, 4, 8-беренелерине ылайык, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы **токтом кылат**:

1. Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2025-жылдын 28-июлундагы №43 “Шайлоо бюллетендерин жана добуш берүү бюллетендерин басып чыгаруу, эсепке алуу жана сактоо тартиби жөнүндө жобону бекитүү тууралуу” токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

– жогоруда аталган токтом менен бекитилген Шайлоо бюллетендерин жана добуш берүү бюллетендерин басып чыгаруу, эсепке алуу жана сактоо тартиби жөнүндө жобонун 14-пункту төмөнкүдөй мазмундагы редакцияда баяндалсын:

“Талапкер чыгып калган учурда шайлоо бюллетенинде анын маалыматтарынын ордуна “каттоо жокко чыгарылды” деген жазуу жайгаштырылат жана сызып салуу, бош чарчыны кошуп алганда, сап боюнча түз сызык менен жүргүзүлөт.

Принтери бар идентификациялоочу түзүлүштө көрсөтүлгөн белги менен бюллетень басып чыгарылат, ал автоматтык эсептөөчү урналарда сакталат.”.

2. Ушул токтом “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитине жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

3. Ушул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.С. Жупуевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 27-ноябры, №156

МОСКВА АЙМАКТЫК ШАЙЛОО КОМИССИЯСЫНЫН
КУРАМЫНА ӨЗГӨРТҮҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

“Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 8-беренелерине, “Кыргыз Республикасынын шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча шайлоо комиссиялары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 1-беренесине, 22-беренесинин 10-бөлүгүнүн 1-пунктуна, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2019-жылдын 6-декабрындагы №176 токтому менен бекитилген Шайлоо комиссияларын түзүү, таркатуу жана шайлоо комиссиясынын резервин түзүү, жүргүзүү тартиби жөнүндө жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы **токтом кылат**:

1. Москва аймактык шайлоо комиссиясынын курамына төмөнкүдөй өзгөртүү киргизилсин:

– жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органынан көрсөтүлгөн Юней Гульнур Аскарбековна берген арызына ылайык комиссиянын курамынан чыгарылсын; – жергиликтүү өз алдынча башкаруунун өкүлчүлүктүү органынан көрсөтүлгөн Арыков Джодарбек Досматович резервден комиссиянын курамына киргизилсин.

2. Бул токтом “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитине жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.С. Жупуевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-ноябры, №159

ЖАЛАЛ-АБАД ОБЛУСУНУН СУЗАК РАЙОНУНУН СУЗАК
АЙЫЛ АЙМАГЫНЫН СУЗАК АЙЫЛЫНДАГЫ №2424
ШАЙЛОО УЧАСТОГУНУН ДАРЕГИН ӨЗГӨРТҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

“Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 131-беренесин, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2025-жылдын 28-июлундагы №41 токтому менен бекитилген Шайлоо округдары менен шайлоо участокторунун схемаларын жана чек араларын башкаруу тартиби жөнүндө жобонун 5-главасын жетекчиликке алып, “Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 3, 4, 8-беренелерине ылайык Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы **токтом кылат**:

1. Жалал-Абад облусунун Сузак районунун Сузак айыл аймагынын Сузак айылындагы Санэпидстанциянын имаратында жайгашкан №2424 шайлоо участогунун дареги Дакан-Палван көчөсү, 143төн Дакан-Палван көчөсү, 127ге С. Акбаров атындагы орто мектептин имаратына өзгөртүлсүн.

2. Сузак аймактык шайлоо комиссиясы Сузак айыл өкмөтү менен биргеликте шайлоочулар арасында шайлоо участогунун дареги өзгөртүлгөндүгү тууралуу түшүндүрүү иштерин жүргүзсүн.

3. Бул токтом “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитине жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

4. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.С. Жупуевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 27-ноябры, №157

№18 ОКРУГДУК ШАЙЛОО КОМИССИЯСЫНЫН
КУРАМЫНА ӨЗГӨРТҮҮ КИРГИЗҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ
ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

“Кыргыз Республикасынын Президентин жана Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 12-беренесине, “Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4, 8-беренелерине, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын 2019-жылдын 6-декабрындагы №176 токтому менен бекитилген Шайлоо комиссияларын түзүүнүн, таркатуунун жана шайлоо комиссияларынын резервдерин түзүүнүн, жүргүзүүнүн тартиби жөнүндө жобого ылайык, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы **токтом кылат**:

1. Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын “2025-жылдын 30-ноябрына дайындалган Кыргыз Республикасынын Жогорку Кеңешинин депутаттарын мөөнөтүнөн мурда шайлоону даярдоо жана өткөрүү мезгилине 30 округдук шайлоо комиссияларынын курамдарын бекитүү жөнүндө” 2025-жылдын 3-октябрындагы №90 токтомуна төмөнкүдөй өзгөртүүлөр киргизилсин:

1) жогоруда аталган токтом менен бекитилген 18-тиркемедеги №18 округдук шайлоо комиссиясынын курамына:

– Юней Гульнур Аскарбековна берген арызына ылайык комиссиянын курамынан чыгарылсын;

– Арыков Джодарбек Досматович комиссиянын курамына киргизилсин.

2. Бул токтом “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитине жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

3. Бул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.С. Жупуевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 29-ноябры, №160

МАЙДА, БИРОК МААНИЛҮҮ

ДИПЛОМУҢУЗ БЕШ ӨЛКӨДӨ
ЖАРАКТУУ БОЛОТ

Казакстан, Кыргызстан, Тажикстан, Түркмөнстан жана Өзбекстан жогорку окуу жайларынын дипломдорун өз ара таанууга макул болушканы кабарланды. Бул тууралуу Кыргызстандын Илим, жогорку билим берүү жана инновациялар министрлиги билдирип, бирок документ

азырынча бардык ички мамлекеттик макулдашуу жол-жоболорунан өтө электиги айтылды. Бир гана Казакстан өкмөтү бул тууралуу өзүнө тийиштүү токтом кабыл алганы 20-ноябрда маалымдалган. Документте айтылгандай, келишимге кол койгон мамлекеттер Борбор Азиянын бул беш өлкөсүнүн биринде аккредитациядан өткөн жана мыйзамдуу иш алып барган жогорку окуу жайлардын дипломдорун тааныйт. Ошол эле кезде, тараптардын окуу системасында

кандайдыр бир олуттуу айырмачылыктар аныкталса, анда ал мамлекеттин диплому таанылбай калышы мүмкүн экени да көрсөтүлгөн.

КЫРГЫЗСТАНДЫКТАР КАНЧА
ФОРЕЛЬ ЖЕШЕТ?

Акыркы жылдары Кыргызстанда балык чарбасы, айрыкча форелдерди көбөйтүү активдүү өнүгүп жаткандыгы тууралуу статистикалык маалыматтар бар. Балыкка болгон ички суроо-талаптын өсүшү акырындык менен фермалардын санынын көбөйүшүнө алып келген. Учурда Кыргызстандагы ички форель керектөөсү жылына бештен он тоннага чейин болууда. Тармактык эксперттердин айтымында, форелдин ички рыноктогу баасы аймактык шарттарга, логистикага жана балыктын салмагына жараша болот. Мисалы, Токмоктогу «Спартак Форель» айыл чарба кооперативинин жылдык өндүрүш көлөмү 20 тонна коммерциялык форелди түзөт. «Спартак Форель» өз продукциясын көбүнчө ички рынокко гана өткөрөт. Мындан тышкары ондогон чарбалар иштейт.

ЖӨЛӨК ПУЛ АЛГАНДАР АЗАЙДЫ

Эмгек, социалдык камсыздоо жана миграция министрлигинен билдиришкендей, жөлөк пул алуучулардын саны 2024-жылдын ушул мезгилине салыштырмалуу (108,7 миң) 0,2 пайызга азайды. Маалыматка караганда, ар айлык социалдык жөлөк пул пенсиялык камсыздандырууга укугу жок, эмгекке жарамсыз жарандарга чектелет. Алар 18 жашка чейинки майыптуулугу бар балдар, ата-энесинин биринен ажыраган балдар, ата-энесинин экөөнөн тең ажыраган балдар, бала кезинен майыптыгы бар адамдар, жалпы оорудан улам майыптыгы барлар, баатыр энелер, улгайган жарандар. Ар айлык социалдык жөлөк пул категориясына жараша 2000 сомдон 8000 сомго чейинки өлчөмдө дайындалат. Учурда республика боюнча ар айлык социалдык жөлөк пулдун орточо өлчөмү - 6 344,7 сом. 2025-жылдын 1-ноябрына карата ар айлык социалдык жөлөк пулду төлөөгө 7,2 млн сом жумшалды.

“Эркин-Тоо” пресс

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШТЕРИНИН КЭЭ БИР ДЕПУТАТТАРЫНЫН ЫЙГАРЫМ УКУКТАРЫН МӨӨНӨТҮНӨН МУРДА ТОКТОТУУ, КАТТАЛГАН ТАЛАПКЕРЛЕРДИ ДЕПУТАТТЫККА ТАЛАПКЕРЛЕРДИН ТИЗМЕСИНЕН ЧЫГАРУУ ЖАНА БОШ КАЛГАН МАНДАТТАРДЫ ЖЕРГИЛИКТҮҮ КЕҢЕШТЕРДИН ДЕПУТАТТЫГЫНА ТАЛАПКЕРЛЕРГЕ ӨТКӨРҮП БЕРҮҮ ЖӨНҮНДӨ НООКАТ, ӨЗГӨН ЖАНА ЫСЫК-КӨЛ АЙМАКТЫК ШАЙЛОО КОМИССИЯЛАРЫНЫН ЧЕЧИМДЕРИН БЕКИТҮҮ ТУУРАЛУУ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН ШАЙЛОО ЖАНА РЕФЕРЕНДУМ ӨТКӨРҮҮ БОЮНЧА БОРБОРДУК КОМИССИЯСЫНЫН

ТОКТОМУ

Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясына жергиликтүү кеңештердин кээ бир депутаттарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу, катталган талапкерлерди депутаттыкка талапкерлердин тизмесинен чыгаруу жана бош калган мандаттарды жергиликтүү кеңештердин депутаттыгына талапкерлерге өткөрүп берүү жөнүндө аймактык шайлоо комиссияларынын төмөнкү чечимдери келип түштү:

1) “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 3-беренесинин 1-пунктунун жана “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 52-беренесинин 2-бөлүгүнүн 1-пунктунун негизинде, депутаттык ыйгарым укуктарын тапшыруу жөнүндө жазуу жүзүндө арыз бергендигине байланыштуу жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө чечимдери:

– Ноокат аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 24-ноябрындагы №26 жана 2025-жылдын 25-ноябрындагы №27 Ош облусунун Ноокат районунун Т. Кулатов айылдык кеңеши боюнча;

– Өзгөн аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 24-ноябрындагы №11 Ош облусунун Өзгөн районунун Өзгөн шаардык кеңеши боюнча;

– Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 14-ноябрындагы №9 жана №10 Ысык-Көл облусунун Ысык-Көл районунун Садыр Аке жана Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңештери боюнча.

2) Жеке арызынын негизинде катталган талапкерди Ысык-Көл облусунун Ысык-Көл районунун Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңеши боюнча депутаттыкка талапкерлердин тизмесинен чыгаруу жөнүндө Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 14-ноябрындагы №9 чечими.

3) “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 52-беренесинин 1-бөлүгүнүн 1-пунктунун негизинде бош калган мандаттарды тиешелүү көп мандаттуу шайлоо округу боюнча добуш берүүгө катышкан шайлоочулардын добуштарынын көбүн алган шайланган депутаттан кийинки талапкерге өткөрүп берүү жөнүндө чечимдери:

– Ноокат аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын

24-ноябрындагы №26 жана 2025-жылдын 25-ноябрындагы №27 Ош облусунун Ноокат районунун Т. Кулатов айылдык кеңеши боюнча;

– Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 14-ноябрындагы №9 жана №10 Ысык-Көл облусунун Ысык-Көл районунун Садыр Аке жана Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңештери боюнча.

4) “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 52-беренесинин 1-бөлүгүнүн 3-пунктунун жана 11-бөлүгүнүн негизинде Ош облусунун Өзгөн районунун Өзгөн шаардык кеңеши боюнча бош калган мандатты саясий партиянын тизмесинде шайланган депутаттардан кийинки талапкерлерге өткөрүп берүү жөнүндө Өзгөн аймактык шайлоо комиссиясынын 2025-жылдын 24-ноябрындагы №12 чечими.

Аймактык шайлоо комиссияларынын кабыл алынган чечимдери “Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча шайлоо комиссиялары жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 20-беренесинин, “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 3-беренесинин жана “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 52-беренесинин талаптарына ылайык келет.

“Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 4-беренесинин 1-бөлүгүнүн 28-пунктуна ылайык, “Борбордук шайлоо комиссиясы аймактык шайлоо комиссияларынын жергиликтүү кеңештин депутатынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө, жергиликтүү кеңештин депутатынын бош калган мандатын өткөрүп берүү жөнүндө, катталган талапкерди жергиликтүү кеңештин депутаттыгына талапкерлердин тизмесинен чыгаруу жөнүндөгү чечимдерин бекитет”.

Бекитүүгө келип түшкөн аймактык шайлоо комиссияларынын чечимдеринин “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарын шайлоо жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 52-беренесинин жана “Жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын статусу жөнүндө” Кыргыз Республикасынын Мыйзамынын 3, 5-беренелеринин талаптарына

шайкештигин карап чыгып, “Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы жөнүндө” Кыргыз Республикасынын конституциялык Мыйзамынын 3, 4, 8-беренелерин жетекчиликке алып, Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясы **токтом кылат**:

1. Төмөнкүлөр:

– Ноокат, Өзгөн жана Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссияларынын жергиликтүү кеңештердин кээ бир депутаттарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө чечимдери 1-тиркемеге ылайык;

– Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссиясынын катталган талапкерди депутаттыкка талапкерлердин тизмесинен чыгаруу жөнүндө чечими 2-тиркемеге ылайык;

– Ноокат, Өзгөн жана Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссияларынын бош калган мандаттарын депутаттыкка талапкерлердин тизмесиндеги катталган талапкерлерге өткөрүп берүү жөнүндө чечимдери 3-тиркемеге ылайык бекитилсин.

2. 1-тиркемеде көрсөтүлгөн жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын күбөлүктөрү ушул токтом жарыяланган күндөн тартып жараксыз деп таанылсын.

3. Ноокат, Өзгөн жана Ысык-Көл аймактык шайлоо комиссиялары 3-тиркемеге ылайык жергиликтүү кеңештердин шайланган депутаттарын катташсын жана аларга белгиленген үлгүдөгү күбөлүктөрдү жана төш белгилерди тапшырышсын.

4. Ушул токтом “Эркин-Тоо” мамлекеттик расмий гезитине жана Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын расмий сайтына жарыялансын.

5. Ушул токтомдун көчүрмөсү тиешелүү аймактык шайлоо комиссияларына жана жергиликтүү кеңештерге жөнөтүлсүн.

6. Ушул токтомдун аткарылышын контролдоо Кыргыз Республикасынын Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын төрагасынын орун басары А.С. Жупуевага жүктөлсүн.

Төрага

Т. ШАЙНАЗАРОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 28-ноябры, №158

Кыргыз Республикасынын
Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын
2025-жылдын 28-ноябрындагы
№158 токтомуна 1-тиркеме

Кыргыз Республикасынын
Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын
2025-жылдын 28-ноябрындагы
№158 токтомуна 3-тиркеме

Аймактык шайлоо комиссияларынын жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө чечимдери

№	АШКнын депутаттын ыйгарым укуктарын мөөнөтүнөн мурда токтотуу жөнүндө чечиминин номуру, датасы жана чечимге негиз	Жергиликтүү кеңештердин аталыштары	Ыйгарым укуктары мөөнөтүнөн мурда токтотулган жергиликтүү кеңештердин депутаттарынын аты-жөнү
ОШ ОБЛУСУ			
Ноокат району			
1.	Ноокат АШК, №26, 24.11.2025-ж. (24.11.2025-ж., өз арызы)	Т. Кулатов айылдык кеңеши (№4 Ак-Чал шайлоо округу)	Эшимбаев Абсатар Көчкөнбаевич
2.	Ноокат АШК, №27, 25.11.2025-ж. (25.11.2025-ж., өз арызы)	Т. Кулатов айылдык кеңеши (№1 Арбыш-Сай шайлоо округу)	Боркош уулу Дамирбек
Өзгөн району			
3.	Өзгөн АШК, №11, 24.11.2025-ж. (17.11.2025-ж., өз арызы)	Өзгөн шаардык кеңеши	Джалилов Азамжан Абдуллажанович (2) “Эл Биримдиги” депутаттык фракциясы
ЫСЫК-КӨЛ ОБЛУСУ			
Ысык-Көл району			
4.	Ысык-Көл АШК, №9, 14.11.2025-ж. (30.10.2025-ж., өз арызы)	Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңеши (№2 Тору-Айгыр шайлоо округу)	Тологонов Эдил Байболотович
5.	Ысык-Көл АШК, №9, 14.11.2025-ж. (30.10.2025-ж., өз арызы)	Садыр аке айылдык кеңеши (№6 Григорьевка-2 шайлоо округу)	Сагымбаева Гулкайыр Токтойбаевна

Кыргыз Республикасынын
Шайлоо жана референдум өткөрүү боюнча борбордук комиссиясынын
2025-жылдын 28-ноябрындагы
№158 токтомуна 2-тиркеме

Аймактык шайлоо комиссиясынын жергиликтүү кеңештердин депутаттыгына талапкерлердин тизмесинен катталган талапкерлерди чыгаруу жөнүндө чечими

№	Тизмеден чыгаруу боюнча АШКнын чечиминин номуру, датасы жана чечимге негиз	Жергиликтүү кеңештердин аталыштары	Катталган талапкерлердин тизмесиндеги талапкердин Ф. А. А.
ЫСЫК-КӨЛ ОБЛУСУ			
Ысык-Көл району			
	Ысык-Көл АШК, №9, 14.11.2025-ж. (30.10.2025-ж., өз арызы)	Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңеши (№2 Тору-Айгыр шайлоо округу)	Ишембеков Урмат Элчибекович

№	АШКнын бош калган депутаттык мандатты өткөрүп берүү жөнүндө чечиминин номуру жана датасы	Жергиликтүү кеңештердин аталыштары	Жергиликтүү кеңештин кийинки шайланган депутатынын аты-жөнү	Иштеген жери, ээлеген кызматы
ОШ ОБЛУСУ				
Ноокат району				
1.	Ноокат АШК, №26, 24.11.2025-ж. (24.11.2025-ж., өз арызы)	Т. Кулатов айылдык кеңеши (№4 Ак-Чал шайлоо округу)	Самидинов Тынчтыкбек Максатыалиевич	Шаар куруу жана архитектура департаментинин Ноокат райондук архитектура башкармалыгында бөлүм башчы
2	Ноокат АШК, №27, 25.11.2025-ж. (25.11.2025-ж., өз арызы)	Т. Кулатов айылдык кеңеши (№1 Арбыш-Сай шайлоо округу)	Исраилов Рашут Маматович	Дыйкан чарбанын мүчөсү
Өзгөн району				
3.	Өзгөн АШК, №12, 24.11.2025-ж. (18.11.2025-ж., өз арызы)	Өзгөн шаардык кеңеши	Камбаров Сайдулла Мамасабирович (8) “Эл Биримдиги” саясий партиясы	Жеке ишкер
ЫСЫК-КӨЛ ОБЛУСУ				
Ысык-Көл району				
4.	Ысык-Көл АШК, №10, 14.11.2025-ж. (14.11.2025-ж., өз арызы)	Тору-Айгыр-Тамчы айылдык кеңеши (№2 Тору-Айгыр шайлоо округу)	Жумабеков Билги Эрикович	Убактылуу иштебейт
5.	Ысык-Көл АШК, №10, 14.11.2025-ж. (14.11.2025-ж., өз арызы)	Садыр Аке айылдык кеңеши (№6 Григорьевка-2 шайлоо округу)	Акылбек уулу Нурланбек	Убактылуу иштебейт

«Дос-Кредобанк» ААК

жашыл облигациялар боюнча онунчу пайыздык мезгил боюнча кирешелерги төлөп берүү жөнүндө маалымдайт

- Чыгарылыш номери: KG 0201085816,

- Кирешелүүлүк чени: жылдык 16%,

- Облигациянын номиналдуу наркы: 1 000 (бир миң) сом,

- Кирешени төлөп берүүнүн башталыш датасы: 2025-ж. 13-декабрда

- Киреше алуу үчүн баалуу кагаздардын ээлеринин тизмесин түзүү датасы: 2025-ж. 6-декабрда

- Төлөп берүү формасы: акча каражаттары

- Төлөп берүү орду: «Дос - Кредобанк» ААК,720000, Кыргыз Республикасы, Бишкек ш., Чүй пр., 92 же берилген билдирмеге ылайык облигация ээсинин банктык эсебине чегерүү аркылуу.

ОАО «Дос-Кредобанк»

информирует о выплате доходов по десятому процентному периоду по зеленым облигациям

- Номер выпуска: KG 0201085816,

- Ставка доходности: 16% годовых,

- Номинальная стоимость облигации: 1 000 (одна тысяча) сом,

- Дата начала выплаты дохода: 13 декабря 2025 г.

- Дата составления списка владельцев ценных бумаг для получения дохода: 6 декабря 2025 г.

- Форма выплаты: денежные средства

- Место выплаты: ОАО «Дос - Кредобанк», 720000, Кыргызская Республика, г. Бишкек, пр. Чуй, 92 либо путем перечисления на банковский счет держателя облигаций согласно поданного заявления.

30

Начисленные и (или) выплачиваемые (выплаченные) доходы по ценным бумагам эмитента

ОАО «МФК «АБН»

объявляет о выплате доходов за десятый процентный период по именованным процентным облигациям по третьему траншу четвертого выпуска (KG 0204211518).

Выплата доходов будет осуществляться с 6 декабря 2025 года, учитывая выходные дни, фактическая дата начала выплаты процентов начнется с 8 декабря 2025 года

Номинальная стоимость облигации – 5 000 сом

Размер дохода на одну облигацию (4 выпуск) – 19%

Список владельцев облигаций, имеющих право на получение процентного дохода, определяется на дату 3 декабря 2025 г.

Форма выплаты – денежные средства.

Выплата процентов будет осуществляться путем перечисления денежных средств на банковский счет держателя облигаций, согласно поданного им заявления, либо в офисе ОАО «МФК «АБН» по адресу: г. Бишкек, ул. Абдрахманова, 136.

Справочная информация по тел.: 51-11-51 или 2810; www.abn.kg

Четвертый выпуск облигаций ОАО «МФК «АБН» зарегистрирован Службой регулирования и надзора за финансовым рынком при Министерстве экономики и коммерции Кыргызской Республики 11 января 2023 г. (KG 0204211518).

30

СООБЩЕНИЕ О СУЩЕСТВЕННОМ ФАКТЕ

Единственный акционер ОсОО «Асман Ойл Компани»

Открытое акционерное общество «Аэропорты Кыргызстана»

27 ноября 2025 года приняло решение:

1. Прекратить полномочия исполняющего обязанности Генерального директора общества с ограниченной ответственностью «Асман Ойл Компани» Кадырова Азамата Кадыровича с 27 ноября 2025 года.

2. Назначить Генеральным директором общества с ограниченной ответственностью «Асман Ойл Компани» Курманбекова Медербека Темирбековича с 28 ноября 2025 года.

30

ЗАКРЫТОЕ АКЦИОНЕРНОЕ ОБЩЕСТВО
“МИКРОФИНАНСОВАЯ КОМПАНИЯ
ЭЛЕТ-КАПИТАЛ”

информирует о существенном факте:

Выплаченные доходы по облигациям за 11-ый процентный период

Дата окончания выплат: 28 ноября 2025 года

Номер выпуска - KG 0201218417

Количество владельцев облигаций, имеющих право на получение дохода: 117

Сумма начисленных доходов: 4 015 105 сом 00 тыйын

Количество владельцев облигаций, получивших доходы: 109

Сумма выплаченного дохода по облигациям: 3 962 970 сом 00 тыйын

Количество владельцев облигаций, которым не выплачены доходы: 8

Сумма невыплаченного дохода по облигациям: 52 135 сом 00 тыйын

Количество облигаций, по которым не выплачены доходы: 1023

Причина невыплаты: Невяка облигационеров.

30

ВАЛТЫНЕ!

ЮВЕЛИРНЫЙ ХОЛДИНГ

РОЗЫГРЫШ!

Победители розыгрыша
01.27.2025-27.11.2025

№	ФИО победителя	Наименование приза
1.	Гришина Виктория Валерьевна	Слиток 999 проба
2.	Мухтар кызы Жанара	Монета 925 проба
3.	Айзарова Уулкан Нурмахалатовна	Монета 925 проба
4.	Абайдулаев Адхан Азимович	Монета 925 проба
5.	Авленова Акмарал Курманбековна	Серьги 925 проба
6.	Ходасевич Анна Васильевна	Кольцо 925 проба
7.	Кыдыршаев Мирлан Оморкулович	Серьги 925 проба
8.	Зиновьева Алёна Кирилловна	Кольцо 925 проба
9.	Мятких Ирина Валерьевна	Подвеска 925 проба
10	Эсеноманова Эльнура Эсеномановна	Браслет 925 проба

ЮВЕЛИРНЫЙ ХОЛДИНГ АЛТЫН ОТ ВСЕЙ ДУШИ
ПОЗДРАВЛЯЕТ ПОБЕДИТЕЛЕЙ РОЗЫГРЫША!

C/O 209

Жумгал токой чарбасы

Кыргыз Республикасынын Өкмөтү 2018-жылдын 10-апрелиндеги №192 токтомуна ылайык мамлекеттик токой фондусунун сарамжалдуу жүргүзүүнү камсыздоо максатында

КОНКУРС ЖАРЫЯЛАЙТ!

Конкурска төмөндөгүдөй жер аянттары коюлат

Ак-Көл токой бөлүмүнө караштуу квартал бөлүкчөлөр

Квартал №3, бөлүкчөлөр №42-45 Лот №1 – аянты 2,0 га
Квартал №3, бөлүкчөлөр №41-43 Лот №2 – аянты 2,0 га
Квартал №3, бөлүкчөлөр №38-41 Лот №3 – аянты 2,0 га
Лот №4 – аянты 2,0 га Лот №5 – аянты 2,0 га
Лот №6 – аянты 1,0 га
Квартал №5, бөлүкчөлөр №14-21 Лот №7 – аянты 2,0 га
Лот №8 – аянты 2,0 га Лот №9 – аянты 2,0 га
Квартал №5, бөлүкчөлөр №5-12 Лот №10 – аянты 7,7 га
Лот №11 – аянты 4,0 га Лот №11 – аянты 2,0 га
Лот №12 – аянты 2,0 га Лот №13 – аянты 2,0 га

Миң-Куш токой бөлүмүнө караштуу квартал бөлүкчөлөр

Квартал №18 бөлүкчөлөр №10 Лот №14 – аянты 1,0 га
Квартал №42 бөлүкчөлөр №2 Лот №15 – аянты 0,39 га

Чаек токой бөлүмүнө караштуу квартал бөлүкчөлөр

Квартал №16, бөлүкчөлөр №1-23 Лот №16 – аянты 2,0 га
Квартал №18, бөлүкчөлөр №1-2 Лот №17 – аянты 10,0 га
Лот №18 – аянты 2,0 га Лот №19 – аянты 2,0 га

Конкурска катышуучулар мамлекеттик токой фондунун пайдалануу жана тескөө тартибине ылайык арыз менен бирге төмөндөгү документтерди тапшырат (документтер конвертке салынат):

Кыргыз Республикасынын жаранынын паспортунун көчүрмөсү;

Токойду пайдалануудагы тажрыйбасы жөнүндө маалымат;

Токойду пайдалануу жөнүндөгү маалымат.

Юридикалык жактар үчүн

Уюмдун толук аталышы жана жерин көрсөтүү менен толук маалымат

Юридикалык жактан катталгандыгы жөнүндө күбөлүктүн көчүрмөсү

Салык төлөөчүнүн идентификациясынын номеринин көчүрмөсү

Соңку ай үчүн карызы жоктугу жөнүндөгү маалымат (Соц. фонд, налог)

Токойду пайдалануу жөнүндөгү программа боюнча маалымат

Конкурстук табыштамалар жарыя чыккан күндөн баштап 30 күн ичинде кабыл алынат. Жумгал токой чарбасы, Чаек айылы, Э. Сапарбеков көчөсү №187.

Тел.: (03536) 2-33-77, 6-01-30.

Конкурсту өткөрүү күнү, убактысы жана орду конкурс катышуучуларына кошумча маалымдалат.

C/O 210

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Кызыл-Кыя шаарынын Ак-Булак айылынын тургуну Ысмаилова Каныгүлгө таандык (22.01.2015-ж.) сериясы Ч №551679 жер участкауна болгон жеке менчик укугу жөнүндөгү мамлекеттик актысы жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 244

Акматова Шааркүл Табылдиевнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 31499192 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 187

Өзгөн районунун тургуну Жээнбаев Рустамбек Кошоевичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 24803784 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 137

Кыргыз Республикасынын Инженердик академиясынын жамааты Эл аралык Инженердик академиясынын академиги, КР Инженердик академиясынын мүчө-корреспонденти Шадыханов Калысбек Токто-суновичке иниси

НУРЛАНДЫН

дүйнөдөн мезгилсиз кайткандыгына байланыштуу терең кайгыруу менен көңүл айтып, аза кайгысын тең бөлүшөт.

Н-844

“Мамлекеттик лизинг компаниясы” ААК

(мындан ары “Коом”)

2025-жылдын 24-декабрында саат 16.00дө Бишкек шаары, Чыңгыз Айтматов проспекти, 177 дарегинде коомдун акционерлеринин кезексиз жалпы чогулушу боло тургандыгы жөнүндө кабарлайт.

Күн тартибине төмөндөгүдөй маселелер киргизилди:

- Эсептөө комиссиясы жөнүндө.
- 2026-жылга карата коомдун алдын ала бюджетин бекитүү туурасында.
- Корпоративдик башкаруу Кодексин бекитүү туурасында.

Акционерлерди каттоо саат 15.00дө башталып саат 16.00дө аяктайт.

Чогулушка катышууга укугу бар акционерлердин тизмеси 2025-жылдын 28-ноябрында түзүлгөн.

Коомдун алдыдагы боло турган чогулуштун материалдары менен Бишкек шаары, Чыңгыз Айтматов проспекти, 177 дарегинен таанышууга болот.

Настоящим

ОАО «Государственная лизинговая компания» (далее «Общество»)

сообщает о том, что 24 декабря 2025 года в 16.00 ч. по адресу: г.Бишкек, проспект Чынгыза Айтматова, 177 состоится внеочередное общее собрание акционеров Общества.

В повестку собрания включены следующие вопросы:

- О счетной комиссии.
- Об утверждении предварительного бюджета Общества на 2026 год.
- Об утверждении Кодекса корпоративного управления.

Время начала и окончания регистрации акционеров с 15.00 до 16.00 часов.

Список акционеров, имеющих право участвовать на собрании, составлен на 28 ноября 2025 года.

С материалами предстоящего общего собрания акционеров Общества можно ознакомиться по адресу: г.Бишкек, проспект Чынгыза Айтматова, 177.

«О!Банк» ААК

Бишкек ш., Токтогул көч., 211 дарегинде жайгашкан, идентификациялык коду 1-01-13-0013-0148-01-052, «О!Банк – Кенч» филиалынын турак эмес жайын 2025-жылдын 28-ноябрындагы сатуу-сатып алуу келишиминин негизинде Акматов Канат Жаныбековичтин (17.01.2023 ж. МКК 211021 тарабынан берилген ID3165166 сериясындагы паспорт) жана Тукштумпаев Пахтбай Ислямовичтин (13.04.2023-ж. МКК 212011 тарабынан берилген ID3334203 сериясындагы паспорт) пайдасына сатып өткөрүү ишке ашканын билдирет.

С/О 211

ОАО «О!Банк»

уведомляет о состоявшейся реализации нежилого помещения филиала «О!Банк – Кенч», расположенного по адресу: г. Бишкек, ул. Токтогула, 211, идентификационный код объекта 1-01-13-0013-0148-01-052, в пользу Акматова Каната Жаныбековича (паспорт серии ID3165166, выдан МКК 211021 от 17.01.2023 года) и Тукштумпаева Пахтбая Ислямовича (паспорт серии ID3334203, выдан МКК 212011 от 13.04.2023 года) на основании Договора купли-продажи от 28 ноября 2025 года.

Кычиев Абай Талайбековичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 30208212 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-852

Түп райондук ички иштер бөлүмүнө таандык сериясы Б №061553 жер участогун мөөнөтсүз (мөөнөтү көрсөтүлбөгөн) пайдалануу укугу жөнүндө мамлекеттик актысы жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-852

Норусбаев Турарбек Буланбековичке таандык мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгү ОКПО коду 30180347 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-853

Кара-Кулжа районуна караштуу Рыспай Абдыкадыров айыл өкмөтүнүн Сары-Булак айылынын тургуну Момбаев Полотбек Толоновичке тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү №37 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 123

МИНИСТЕРСТВО ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ, ЭКОЛОГИИ И ТЕХНИЧЕСКОГО НАДЗОРА КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

(наименование организатора конкурса)

объявляет конкурс на предоставление юридическим лицам права ведения охотхозяйственной деятельности на определенных охотничьих угодьях Кыргызской Республики:

№	Номера участков	Номера участков охотничьих угодий и наименование региона их расположения	Площадь участков (в га)
1	2	Таласский район, Таласская область	205 956,1
2	3	Айтматовский район, Таласская область	218 009,8
3	2	Кара-Кульджинский район, Ошская область	101 812,8

В конкурсе могут принять участие юридические лица, имеющие соответствующие учредительные документы, которые подтверждают направление их деятельности в сфере охоты и охотничьего хозяйства, руководители которых имеют государственные охотничьи удостоверения категорий «А»; «Б».

Участники конкурса могут получить пакет форм конкурсной документации по адресу: г. Бишкек, бульвар Эркиндик, 2, 1 этаж, кабинет №146.

Номер телефона +996 (559) 30-11-20

Заявка, конкурсная документация и дополнительные документы принимаются с 2 декабря 2025 года по 31 декабря 2025 года по адресу: г. Бишкек, бульвар Эркиндик 2, 1 этаж, кабинет №146.

Конкурс проводится:

- 21 января 2026 года по участкам №1, 2 Таласской области и по участкам №2 Ошской области. по адресу: г. Бишкек, бульвар Эркиндик, 2, 1 этаж, конференц-зал №145.

ЖОГОЛДУ

УТЕРЯ

Сулайманов Муктарбек Эркиновичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 24409099 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

В связи с утерей трудовой книжки серия АТ-IX №0043914 на имя Дарманова Искандара считать недействительным.

Н-845

Ниязалиева Динара Анарбековнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 26790123 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-846

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок серия Ч №1058253 (от 23.05.2022 г.) на имя Худоярова Дастана Кыргызбековича считать недействительным.

Н-851

Деоткулова Асель Канатбековнага тиешелүү жер үлүшүнөн пайдаланууга укук берүүчү күбөлүгү ЧА №071815 (10.03.2006-ж.) жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

Өзгөн районунун тургуну Узакова Чынаргул Курбаналиевнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 31861279 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 044

Жакишов Бактыяр Аалиевичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 30057109 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

Благотворительный фонд "Mersy Fond" (Мерси Фонд),

(ГРН 122880-3301-ОФ, ОКПО 27738604, ИНН 01005201210228)

объявляет о добровольной ликвидации.

Заявления/требования Кредиторов принимаются в течение двух месяцев со дня публикации по адресу: 720043, город Бишкек, Ленинский район, улица Алыкулова, д.3/3А; телефон: +(996 551) 988-080; e-mail: 0777456182@mail.ru.

Н-836

Общество с ограниченной ответственностью "А МЕДИА"

(ГРН 187077-3301-000; у ОКПО 30420188; ИНН 01211201910137)

объявляет о добровольной ликвидации.

Заявления/требования Кредиторов принимаются в течение двух месяцев со дня публикации по адресу: 720043, город Бишкек, Ленинский район, улица Алыкулова, д.3/3А; телефон: +(996 551) 988-080; e-mail: 0777456182@mail.ru.

Н-837

Общество с ограниченной ответственностью "Амедиа Плюс"

(ГРН 194051-3301-000; ОКПО 30952991; ИНН 00812202010101)

объявляет о добровольной ликвидации.

Заявления/требования Кредиторов принимаются в течение двух месяцев со дня публикации по адресу: 720043, город Бишкек, Ленинский район, улица Алыкулова, д.3/3А; телефон: +(996 551) 988-080; e-mail: 0777456182@mail.ru.

Н-838

Общество с ограниченной ответственностью "Р-матик"

(ГРН 133937-3301-000; ОКПО 8625339; ИНН 02412201310142), местонахождение: г. Бишкек, Первомайский район, ул. Панфилова, д. 188/1 (далее - Общество),

объявляет о добровольной ликвидации.

Заявления/требования Кредиторов принимаются в течение двух месяцев со дня публикации по адресу: 720043, город Бишкек, Ленинский район, улица Алыкулова, д.3/3А; телефон: +(996 551) 988-080; e-mail: 0777456182@mail.ru.

Н-839

Общество с ограниченной ответственностью "Рекламное агентство - Амедиа"

(ГРН 181869-3301-000, ОКПО 30397851, ИНН 02803201910258)

объявляет о добровольной ликвидации.

Заявления/требования Кредиторов принимаются в течение двух месяцев со дня публикации по адресу: 720043, город Бишкек, Ленинский район, улица Алыкулова, д.3/3А; телефон: +(996 551) 988-080; e-mail: 0777456182@mail.ru.

Н-840

В связи с утерей свидетельства о праве частной собственности на земельный участок (доли) №202757 на имя Осмонкановой Нурипы Кызайбаевны считать недействительным.

П/П 032

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок №054968 на имя Джамбаевой Айнагуль Юсуповны считать недействительным.

П/П 349

В связи с утерей гос.акта о праве частной собственности на земельный участок №330025 от 16.08.2011 г. на имя Намазбекова Кубула Мамбетакуновича считать недействительным.

П/П 084

«ЖАРАНДЫК АБА КЕМЕЛЕРИН КАТТОО. КРАЭ-7»КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН АВИАЦИЯЛЫК ЭРЕЖЕЛЕРИН БЕКИТҮҮ ЖӨНҮНДӨ

КЫРГЫЗ РЕСПУБЛИКАСЫНЫН МИНИСТРЛЕР КАБИНЕТИНЕ КАРАШТУУ
ЖАРАНДЫК АВИАЦИЯ МАМЛЕКЕТТИК АГЕНТТИГИНИН

БУЙРУГУ

Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин 2023-жылдын 3-марттагы №115 «Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетинин айрым ченем жаратуу ыйгарым укуктарын мамлекеттик органдарга жана жергиликтүү өз алдынча башкаруунун аткаруу органдарына өткөрүп берүү жөнүндө» токтомуна ылайык, ошондой эле Эл аралык жарандык авиация уюмунун (ИКАО) стандарттары жана сунушталуучу тажрыйбасы менен максималдуу бирдейлигин камсыз кылуу максатында, **буйрук кылам:**

1. Тиркемеге ылайык, «Жарандык аба кемелерин каттоо. КРАЭ-7» Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелери мамлекеттик жана расмий тилдеринде бекитилсин.
2. Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигине:
 - ушул буйрукту аткарууга кабыл алсын;
 - күчүнө кирген күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде Кыргыз Республикасынын ченемдик-укуктук актылары-

нын мамлекеттик реестрине киргизүү үчүн ушул буйрукту мамлекеттик жана расмий тилдерде кагаз жана электрондук түрдө Кыргыз Республикасынын Юстиция министрлигине, ошондой эле Кыргыз Республикасынын Президентинин Администрациясына маалымат үчүн жөнөтсүн;

– катталган күндөн тартып үч жумушчу күндүн ичинде бул буйрук мамлекеттик жана расмий тилдерде «Эркин-Тоо» газетасына жарыяласын.

3. Кыргыз Республиканын министрликтери, ведомстволору, жарандык авиация уюмдары жана окуу борборлору «Жарандык аба кемелерин каттоо. КРАЭ-7» Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелерин аткарууга кабыл алынсн.

4. Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигине күчүн жоготту деп табуу сунушталсын:

- Кыргыз Республикасынын Транспорт жана коммуникациялар министрлигинин 2016-жылдын 27-январындагы №1

«Кыргыз Республикасынын Авиациялык эрежелерин беки-түү жөнүндө» АПКР-7. Жарандык аба кемелерин каттоо» буйругунун 1-пунктунун 8-абзацы.

5. Бул буйрук расмий жарыяланган күндөн тартып жети күн өткөндөн кийин күчүнө кирет.

6. Бул буйруктун аткарылышын көзөмөлдөө директордун орун басары К.Т. Төлөгеновго жүктөлсүн.

Директор Д.К. БОСТОНОВ

Бишкек ш., 2025-жылдын 27-ноябры, №10

Буйруктун тиркемеси менен Кыргыз Республикасынын Министрлер Кабинетине караштуу Жарандык авиация мамлекеттик агенттигинин www.caa.kg сайтынан тааныша аласыздар.

ПРИКАЗ

ГОСУДАРСТВЕННОГО АГЕНТСТВА ГРАЖДАНСКОЙ АВИАЦИИ ПРИ КАБИНЕТЕ МИНИСТРОВ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

ОБ УТВЕРЖДЕНИИ АВИАЦИОННЫХ ПРАВИЛ КЫРГЫЗСКОЙ РЕСПУБЛИКИ «АПКР-7. РЕГИСТРАЦИЯ ГРАЖДАНСКИХ ВОЗДУШНЫХ СУДОВ»

В соответствии с постановлением Кабинета Министров Кыргызской Республики «О делегировании отдельных нормотворческих полномочий Кабинета Министров Кыргызской Республики государственным органам и исполнительным органам местного самоуправления» от 3 марта 2023 года №115, а также в целях обеспечения максимального единообразия со Стандартами и Рекомендуемой практикой Международной организации гражданской авиации (ИКАО), **приказываю:**

1. Утвердить Авиационные правила Кыргызской Республики «АПКР-7. Регистрация гражданских воздушных судов» на государственном и официальном языках согласно приложению.
2. Государственному агентству гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики:
 - принять к исполнению настоящий приказ;
 - направить настоящий приказ на государственном и

официальном языках на бумажном и электронном носителе в Министерство юстиции Кыргызской Республики для включения в Государственный реестр нормативных правовых актов Кыргызской Республики, а также в Администрацию Президента Кыргызской Республики для информации, в течении трех рабочих дней со дня вступления в силу;

– опубликовать настоящий приказ на государственном и официальном языках в газете «Эркин-Тоо» в течение трех рабочих дней со дня регистрации.

3. Министерством, ведомствам, организациям гражданской авиации и учебным центрам принять к исполнению Авиационные правила Кыргызской Республики «АПКР-7. Регистрация гражданских воздушных судов».

4. Рекомендовать Министерству транспорта и коммуникаций Кыргызской Республики признать утратившим силу:

- абзац 8 пункта 1 приказа Министерства транспорта и

коммуникаций Кыргызской Республики «Об утверждении Авиационных правил Кыргызской Республики», «АПКР-7. Регистрация гражданских воздушных судов» от 27 января 2016 года №1.

5. Настоящий приказ вступает в силу по истечении семи дней со дня его официального опубликования.

6. Контроль за исполнением настоящего приказа возложить на заместителя директора К.Т. Төлөгенова.

Директор Д.К. БОСТОНОВ

г. Бишкек, 27 ноября 2025 года №10

С приложением приказа можно ознакомиться на сайте www.caa.kg Государственного агентства гражданской авиации при Кабинете Министров Кыргызской Республики

Сообщение о существенном факте

ОАО «КЫРГЫЗЭНЕРГОСТРОЙ»

сообщает о том, что 26 ноября 2025 года на основании сводного передаточного распоряжения на списание ЦБ из номинального держания ЗАО «Центральный депозитарий» зарегистрировано списание простых акций Общества на аффилированное лицо ОсОО «К-Диалог».

	Было количество до передачи	Получили количество, % Простые акции	Стало после передачи %. Простые акции
ОсОО «К-Диалог»	7479 (93,6397%)	4 (0,0501%)	7483 (93, 6897%)

С-О 203

ЖОГОЛДУ
УТЕРЯ

В связи с утерей свидетельство о праве частнорй собственности на земельный участок (дом) серия ЧА №199413 и договор-дарения земельного участка сельхоз назначения (от 13.03.2025г)на имя Борончиева Таалайбека Абитаевича считать недействительным.

М/Б

Курманалиева Аида Болотбековнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 31591360 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

Акылбекова Лира Акылбековнага тиешелүү студенттик карта сериясы №2050У13003 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-842

В связи с утерей зачетной книжки серия №СК225007711 на имя Абдымаликовой Элизы Жыргалбековны считать недействительным.

М/Б

Өзгөн районунун тургуну Мадазимова Назима Карабаевнага таандык жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28378993 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

П/П 718

В связи с утерей гос. акта о праве частной собственности на земельный участок Ч №232416 (от 30.03.2010 г.) и договор купли-продажи №101-2025-280353 (от. 20.11.2025 г.) на имя Садыржанова Сыймыка Уланбековича считать недействительным

М/Б

В связи с утерей свидетельства о праве частной собственности на земельный участок (доли) серия ЧА №199413 и договор-дарения земельного участка сельхоз назначения (от 13.03.2025 г.)на имя Борончиева Таалайбека Абитаевича считать недействительным.

М/Б

«ЗАО «КЫРГЫЗСКИЙ
ИНВЕСТИЦИОННО-КРЕДИТНЫЙ БАНК»

реализует жилой дом, полезной площадью 86,71 кв.м., жилой площадью 57,12 кв.м., с земельным участком 0,066 га., адрес: г. Бишкек, ул. Мира, д.61, с выселением. Цена договорная. Обращаться по номеру: 0708 99 05 99.

Н-843

ОАО «КЫРГЫЗВНИПИЭНЕРГОПРОМ»

сообщает, о проведении внеочередного общего собрания акционеров, которое состоится 23 декабря 2025 года в 10.00 ч. по адресу: Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Медерова, 42, 4 этаж, каб. 416, регистрация акционеров в 09-00ч.

ПОВЕСТКА ДНЯ:

1. Утверждение состава счетной комиссии.
 2. О бюджете общества 2025 года.
- С материалами к общему собранию акционеров можно ознакомиться по адресу: Кыргызская Республика, г. Бишкек, ул. Медерова, 42, 4 этаж, каб. 416.

С/О-202

Чокотоев Ырысбай Абдыкадыровичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 28633474 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

Ишенова Бубуйра Кенешбековнага тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 22704121 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

Н-841

Эркинбаев Маан Чынгызовичке тиешелүү мамлекеттик каттоо жөнүндөгү жеке ишкердик күбөлүгүнүн код ОКПОсу 30634133 жоголгондугуна байланыштуу жараксыз деп табылсын.

М/Б

ЭРКИН-ТОО

Гезит ээси: КР Министрлер Кабинети

Биздин реквизиттер: р/с №1280010019784103 БИК 128001 ОКПО 20108596
ИНН. 00107199210141 ЗАО Кыргызский-Инвестиционно-Кредитный Банк (КИКБ)

Башкы редактор
КАРБОСОВА
Жазгүл
Жузупова

Кабылдама
62-38-75

Башкы редактордун 1-орун басары
КАЛЫКОВ Шекербек – 62-38-77

Башкы редактордун орун басары
РЫСПАЕВ Курманбек – 62-38-78

Жооптуу катчы
КУЛАТАЕВА Бактыгүл – 62-38-71

Бөлүмдөр:

Саясат, укук жана экономика бөлүмү – 66-22-27
Маданият, адабият жана спорт бөлүмү – 62-18-64
Жарнама жана аймактар менен иштөө бөлүмү – 62-19-06 факс
Уюлдук тел.: (0705) 11-75-87
(0773) 11-75-87

Веб-сайт – 62-38-71
Коммерциялык бөлүм – 62-18-66

"Нормативдик актылар" журналы – 62-38-71
Башкы эсепчи – 62-38-73
Компьютердик борбор – 62-38-74

АЙМАКТАР:

Баткен облусу (0772) 07-60-60
Жалал-Абад облусу (0772) 12-82-67
Талас облусу (0700) 90-62-61
Ысык-Көл облусу (0702) 87-98-79
Чолпон-Ата шаары (0500) 20-98-70
Токтогул шаары (0220) 70-71-32

Жарнамалар кыргыз, орус, англис тилдеринде берилет.

Жарнамалардын мазмунуна редакция жооп бербейт.

Мыйзамдар бир эле мезгилде кыргыз жана орус тилдеринде "Эркин-Тоо" гезитинде жарыяланып, ал расмий жарыялоо болуп эсептелет. Кол жазмалар жана сүрөттөр кайтарылбайт.

Автордун көз карашы редакциянын позициясын билдирбейт.

Биздин дарегибиз:
Бишкек шаары, 720040,
Абдумомунов көчөсү, 193.

erkintoo@mail.gov.kg

• Юстиция министрлигинен берилген катталуу күбөлүгү №592

Жумасына эки ирет:
шейшемби, жума
күндөрү чыгат.

Индекси: 68451

"Учкун" ААКнын басмаканасында басылды.
Буйрутма 579. Нускасы 5320
Басууга 1.12.2025-ж. саат 20.00дө берилди
Сатык келишим баада

Жалпы улуттук “Кыргыз Туусу” гезити Президент Садыр Жапаровдун Түрк мамлекеттеринин саммитинде көтөргөн “Борбор Азия – тынчтыктын аймагы” платформасын түзүү идеясына ылайык, илимий талкуу уюштурду.

Кыргыз Республикасынын Тышкы иштер министрлигинин колдоосу алдында К.Дыйкамбаев атындагы Дипломатиялык академия менен бирдикте 21-ноябрда кереге кеңеш өттү.

“Биз үчүн тынчтыктан артык дөөлөт жок. Учурдагы кырдаалды эске алып, Кыргызстан түрк дүйнөсүнө, жалпы эле эл аралык коомчулукка “Борбордук Азия – тынчтыктын аймагы” деген платформаны түзүү идеясын сунуштайт. Борбордук Азия – демографиялык өнүгүү боюнча дүйнөдө алдыңкы орунду ээлеген аймак. Ата-бабаларыбыз байыртадан тынчтыкта жана ынтымакта жашоонун принцибин, сабырдуулукту жогору баалап келген. Биз аны жаңы кырдаалда ыйык тутуп, биздин аймакты тынчтыктын, бир туугандыктын, ынтымактуу коңшулардын аймагы катары көргүбүз келет. Борбордук Азиянын элдери эзелтен тынчтыкты сүйүп, жанаша жашоонун принциптерин баалай билген.

Кыргызстан – түпкүлүктүү түрк дүйнөсүнүн ажырагыс бөлүгү. Кыргызстан түптүү түрк дүйнөсүнүн ич ара карым-катнашына, бир туугандык байланыштарына мындан ары да жигердүү катышат жана түрк мамлекеттеринин интеграциялык процесстеринин өнүгүшүнө бараандуу салымын кошот. Биздин тарыхыбыз да, тилибиз да бир, ата-бабаларыбыздан керээз калган насаатты ыйык тутуп, мындан ары да биргебиз жана биримдиктебиз” – деген эле Президент Садыр Жапаров ошол сөзүндө.

Кереге кеңешке дипломаттар, саясат таануучулар, окумуштуулар жана эл аралык мамилелер боюнча адистер, ошондой эле медиа каражаттарынын өкүлдөрү катышты.

“Борбор Азия: цивилизациялык ролу, заманбап чакырыктар жана өнүгүү перспективалары” деп аталган илимий форумда

БОРБОР АЗИЯ – ТЫНЧТЫКТЫН АЙМАГЫ

Борбор Азиянын тарыхый жана геосаясий ролу, түрк цивилизациясынын бириктирүүчү мааниси, Улуу Жибек Жолунун дипломатиясы, аймакта тынчтыкты бекемдөөнүн актуалдуу маселелери сыяктуу орчундуу темалар кереге кеңеште талкууланды. Албетте, Мамлекет Башчысынын “Борбордук Азия – тынчтыктын аймагы” идеясын жүзөгө ашыруу боюнча кадамдардын

алгачкыларынын бири гана.

Идеянын тарыхый, геосаясий, экономикалык, дипломатиялык, ресурстук, демографиялык ж.б. жагдайлары абдан терең изилденүүгө тийиш жана ишке ашыруунун практикалык жолдорун табуу абзел. Ага чоң өбөлгө түзүлүүдө. Себеби Кыргызстан менен Тажикстандын ортосундагы чек ара жөнүндө келишимдин, Кыргызстан,

Тажикстан жана Өзбекстандын чек аралары тогошкон жер тууралуу келишимдин түзүлүшү Борбор Азиядагы тынчтыктын жана туруктуулуктун башкы факторлорунун бири экендигин дүйнө лидерлери бир ооздон белгилешти.

“Эми келечекте маданий-интеллектуалдык жана саясий-дипломатиялык, соода-экономикалык иштер аркылуу “Ынтымак Ордонун” регионалдык гана эмес, жалпы дүйнө үчүн мааниси зор “Борбордук Азия – тынчтыктын аймагы” демилгеси жүзөгө ашууга тийиш” – дейт кереге кеңешти уюштурган “Кыргыз Туусу” гезитинин башкы редактору Алмаз Кулматов.

Бар бол, адабият

21-ноябрда жалпы улуттук “Кыргыз Туусу” гезити Улуттук жазуучулар союзу жана Алыкул Осмонов атындагы Улуттук китепкана менен биргеликте адабий талкуу уюштурду.

Адабий талкуу академик, филология илимдеринин доктору Абдыганы Эркебаевдин эгемендик мезгилдеги кыргыз адабиятына арналган “Бар бол, адабият” китебинин бет ачары менен шайкеш өткөрүлдү. Анткени Абдыганы Эркебаевдин жаңы жарык көргөн “Бар бол, адабият” китебинде көз карандысыздык доорундагы кыргыз улуттук адабиятынын өнүгүү тенденциялары, мыйзамченемдүүлүктөрү, актуалдуу проблемалары, жаңы көркөм көрүнүштөрү илимий-теориялык негизде терең талдоого алынган. Адабият таануу илими боюнча ири окумуштуу Эркебаевдин “Бар бол, адабият” китебине негиз болгон макалалар сериясы адегенде “Кыргыз Туусу” гезитинин октябрь айындагы сандарында түрмөк болуп жарыяланып, коомчулукта чоң резонанс жараткан эле.

Адабий талкуу Улуттук китепканада өттү. “Кыргыз Туусу” гезити уюштурган адабий талкууга көрүнүктүү окумуштуулар, адабиятчылар, акын-жазуучулар, басма сөз өкүлдөрү катышты. Адабий сын, адабий масштабдуу талкуу акыркы жолу 1986-жылы Кыргызстан Жазуучулар союзунун пленумунда өткөнүн эске салышкан жазуучулар, адабиятчылар мындай талкуулар адабияттын өнүгүүсүнө изги таасирин тийгизерин бир ооздон белгилешти.

Курманбек РЫСПАЕВ

АЛЫКУЛ — 110

СЕН ООРУБА, МЕН ООРУЮН АТА ЖУРТ

Алыкул Осмонов атындагы Улуттук китепканада Кыргыз Республикасынын Улуттук жазуучулар союзунун Чүй облустук бөлүмүнө караштуу Жайыл районундагы “Багыт” коомдук адабий бирикмеси залкар акын Алыкул Осмоновдун 110 жылдыгына арналган облустук ыр сынактын жыйынтыгын чыгарып, мына ушундай аталышта адабий кече, “Алыкул ыр дүйнөдө” китебинин бетачарын өткөрдү.

КР Улуттук жазуучулар союзунун төрагасынын орун басары, акын Керимбек Кадыракунов калыстар тобунун чечимин окуп берип, жеңүүчүлөргө сыйлыктарды тапшырды. Баш байгени акын, “Кемин кайрыктары” адабий бирикмесинин жетекчиси Кенже Абдылдаева жеңип алды. Байгелүү орундарга Бүбүсара Калыкова, Сонунбү Жүзүмалиева, Азим Сатымкуловдор ээ болушту. Обончулардын мелдешинде обончу-аткаруучу, Кыргыз эл артисти Асылбек Өзбеков, Мария Сыдыгалиева, Рахманкул кызы Эрмек, Саадай Исманалиева жеңүүчүлөрдөн болушту. Ыр сынактын жеңүүчүлөрүнө Алыкул таануу илимий борборунун директору Замир Асаналиев баш байгени жана дипломдорду тапшырды.

“Багыт” адабий бирикмесинин 15 жылдык мааракесине байланыштуу ийримдин жетекчиси Болот Жумагулов КР Улуттук жазуучулар союзунун, ал эми акын Изати Белекова Чүй облустук бөлүмүнүн Ардак грамоталары менен сыйланышты.

Иш-чаранын ардактуу мейманы, КР Жогорку Кеңешинин экс-депутаты, КР Ички

иштер министрлигинин экс-министри, милициянын генерал-лейтенанты Бакирдин Субанбеков ыр сынактын жеңүүчүлөрүн сыйлыктары менен куттуктап, жаңы жетишкендиктерди каалап кетти.

Акын, Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер, калыстар тобунун мүчөсү, **Атантай Акбаров:**

Алыкул кыргыз поэзиясындагы түбөлүк тема. Мына ушундай саамалыктын баркына жетип, атайын сынак уюштуруп, акындарга шык-дем берип келаткан “Багыт” адабий бирикмесинин жетекчиси Болот Жумагуловдун эмгегин баса белгилешибиз керек. Сынакка катышкандардын Алыкулга арналган ырларын окуп, кашкөй акыныбыз элибиздин жүрөгүнөн орун алып, өлбөс болуп калганына ишендим. Демек, ыр жандуу элибиз турганда Алыкул Осмоновдун чыгармалары эч качан унутулбайт. Мени таң калтырганы орус тилинде, казак тилинде жазган акындар сынакка катышыптыр. Дагы бир белгилей кетүүчү нерсе, көзү азиз эжекебиздин чыгармачылык шык-дараметин байкап, поэзиянын кудурет күчүнө тан бердим. Учурдан пайдаланып, сынактын жеңүүчүлөрүн куттуктап, ийгиликтерди каалап кетмекчимин.

Кыргыз Республикасынын маданиятына эмгек сиңирген ишмер, КРнын Улуттук жазуучулар союзунун Чүй облустук бөлүмүнүн жетекчиси, **Догдурбек Юсупов:**

Алыкулдун чыгармачылыгын жаш кезимен бери элге кеңири жайылтууну колго алып келе жаткан инсан катары мына ушундай сынактардын өтүп турушун чындап эле колдоймун. Алыкул акыныбыз жок болгону менен, анын чыгармалары

чыгармачыл инсандарга шык берип, поэзиянын мейкининде дале тирүү жүргөндөй элес калтырат. Менин коллегам Болот Жумагулов “Багыт” адабий бирикмесин 15 жылдан бери жетектеп, Алыкулдун чыгармачылыгын даңазалоодо өзгөчө салым кошуп келатат. Кечеде бет ачары болгон “Алыкул ыр дүйнөдө” деген китебин каражат таап чыгарган Болот Жумагуловдун мекенчил позициясын колдош керек. Чынында сынак максатына жетти десем болот. Сынактын жеңүүчүлөрүнө ийгиликтерди каалаймын! “Багыт” багытынан жазбай, кылым карыта берсин!

Шекербек МУСАБЕКОВ